

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

27 oktober 2000

TOELICHTINGEN

**bij de middelen- en de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001**

ALGEMENE TOELICHTING

INHOUD

Blz.

HOOFDSTUK I : Algemeen overzicht.....	5
HOOFDSTUK II : De macro-economische en de macrofinanciële omgeving	7
1. Internationale ontwikkelingen	7
1.1. Algemeen.....	7
1.2. De ‘nieuwe economie’	7
1.3. De euro	8
2. Vlaanderen	9
3. Samenvattend overzicht van de belangrijkste indicatoren.....	12
HOOFDSTUK III : Het budgettair en financieel beleid van de Vlaamse Overheid	14
1. De Europese context.....	14
2. Het advies van de Hoge Raad van Financiën, Afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid” – Jaarverslag 2000	15
2.1. De evaluatie door de Hoge Raad van Financiën, Afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid”	15
2.2. De conjuncturele context	15
2.3. De aanbevelingen.....	16
3. De Vlaamse begroting in het kader van het samenwerkingsakkoord	17
4. De gerichte allocatie van de middelen.....	19
4.1. Heroriëntering van middelen	19
4.2. Publiek private samenwerking.....	19
4.3. Fiscale autonomie en afcantiemen.....	19
5.binnen een meerjarenperspectief	20
6. Herziening van het reglementaire kader en responsabilisering van de beleidsverantwoordelijken....	21
HOOFDSTUK IV : De begrotingsuitvoering	22
1. Middelenbegroting	22
2. Uitgavenbegroting	23
3. Het begrotingssaldo	24
HOOFDSTUK V : De middelenontwikkeling in de begroting 2001	25
1. Samenvattend overzicht.....	25

2.	De gedeelde en samengevoegde belastingen	27
2.1.	Parameters	27
2.2	Vermoedelijke afrekening 2000	31
2.4	Samenvattend overzicht van de middelen 2001	33
3.	De gewestelijke belastingen	33
3.1.	Algemeen overzicht	33
3.2.	Elementen m.b.t. de ramingen 2001	34
3.2.1.	<i>Spelen en weddenschappen</i>	34
3.2.2.	<i>Automatische ontspanningstoestellen</i>	34
3.2.3.	<i>Openingsbelasting</i>	34
3.2.4.	<i>Successierechten</i>	34
3.2.5.	<i>Onroerende voorheffing (OV)</i>	34
3.2.6.	<i>Registratierechten</i>	36
3.2.7.	<i>De nalatigheidsintresten</i>	36
3.2.8.	<i>De leegstandsheffing</i>	36
4.	Gemeenschapsbelastingen : het kijk- en luistergeld	36
5.	De andere ontvangsten	37
	HOOFDSTUK VI : De uitgavenbegroting 2001	38
1.	Algemeen overzicht	38
2.	De uitgavenbegroting 2001 per beleidsdomein	39
3.	De uitgavenbegroting 2001 per programma	51
4.	De uitgavenbegroting 2001 volgens ESR-classificatie	55
	HOOFDSTUK VII : Het begrotingssaldo	57
	HOOFDSTUK VIII : De begroting in het kader van de normering	58
	HOOFDSTUK IX : De kassaldi, de schuldevolutie en het schuldbeheer	59
1.	Kassaldi	59
2.	De schuld	61
2.1.	Algemeen overzicht	61
2.2.	Aspecten van de directe schuld	62
2.2.1.	<i>Evolutie van de kostprijs van de financieringen tegen vaste rente</i>	62
2.2.2.	<i>Evolutie van de kostprijs van de financieringen tegen vlottende rente</i>	63
2.2.3.	<i>Verhouding vast / vlottend binnen de uitstaande schuld</i>	63
2.2.4.	<i>De gewogen gemiddelde resterende looptijd, de duration en de modified duration van de directe schuld</i>	63
2.2.5.	<i>Kostprijs van de uitstaande directe schuld per 31.12.1999</i>	64

3.	Evolutie van de indirecte schuld.....	64
4.	Bevordering van de naambekendheid van de Vlaamse Gemeenschap.....	65

HOOFDSTUK I :**ALGEMEEN OVERZICHT**

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de middelen en de uitgaven die ingeschreven werden in de begroting 2001.

De middelen en uitgaven werden bepaald uitgaand van de recente macro-economische ontwikkelingen. Rekening houdend met hun evolutie werd voor de middelenbepaling en voor de uitgavenraming een specifieke doch voorzichtige inschatting gemaakt van de relevante parameters.

Daarbij is de evolutie van de index van de consumptieprijzen en de ontwikkeling van het bruto nationaal inkomen van doorslaggevend belang voor de begroting.

De middelen ondergaan de invloed van de inflatieontwikkeling en de evolutie van de reële economische groei. Beide parameters werden zowel voor 2000 als voor 2001 voorzichtig ingeschat.

De uitgaven worden in zeer sterke mate beïnvloed door de evolutie van de index van de consumptieprijzen en van de gezondheidsindex. Deze laatste is bepalend voor de loonindexering.

Op basis van de elementen die in de volgende hoofdstukken gedetailleerd worden, kunnen we de ontvangsten en uitgaven als volgt inschatten.

Tabel 1 Middelen en uitgaven 2000-2001

<i>Miljoenen BEF</i>					
Saldo	2000 initieel	2000 aangepast	2001 initieel	Vershil 2001/ 2000 aangepast	
Uitgaven (inclusief bijkredieten voorgaande jaren)	619.526,1	619.289,4	659.311,5	40.022,1	6,46%
Inkomsten (inclusief toegewezen ontvangsten)	629.431,5	630.093,7	664.751,2	34.657,5	5,50%
Saldo	9.905,4	10.804,3	5.439,7		

Uit voorgaande tabel blijkt dat de begroting 2001 afgesloten wordt met een overschot van 5,4 miljard BEF. Dit saldo ligt volledig in de lijn van de aanbevelingen van de Hoge Raad van Financiën.

Indien de uitgaven uitgesplitst worden naar kredietsoort dan geeft dit het onderstaande beeld.

Tabel 2 Uitgaven naar kredietsoort 2000-2001 - betalingskredieten

<i>Miljoenen BEF</i>					
	2000 initieel	2000 aangepast (a)	2001 initieel	Absoluut verschil	% verschil
Niet-gesplitste kredieten (NGK)	578.702,0	576.169,5	609.309,0	33.131,9	5,75%
Gesplitste vastleggingskredieten (GVK)	40.646,9	43.490,1	52.044,5	8.558,4	19,68%
Gesplitste ordonnanceringskredieten (GOK)	39.227,3	41.420,8	47.724,0	6.303,2	15,27%
Variabele kredieten (VRK)	1.596,8	1.699,1	2.278,5	579,4	34,10%

	2000 initieel	2000 aangepast (a)	2001 initieel	Absoluut verschil	% verschil
Betalingskredieten (NGK+GOK+VRK)	619.526,1	619.289,4	659.311,5	40.002,1	6,46%

(a) : Inclusief bijkredieten voorgaande jaren.

De in de begroting opgenomen betaalkredieten stijgen met 40,0 miljard BEF of 6,5%.

De beleidskredieten, dit zijn de kredieten waarmee de Vlaamse regering in de loop van 2001 nieuwe verbintenissen kan aangaan, nemen toe met 6,5 %. Deze toename maakt de opstart mogelijk van een aantal nieuwe initiatieven die kaderen in de uitvoering van het regeerprogramma.

Tabel 3 Uitgaven naar kredietsoort 2000-2001 - beleidskredieten

	2000 initieel	2000 aangepast	2001 initieel	Absoluut verschil	% verschil
<i>Miljoenen BEF</i>					
Niet-gesplitste kredieten (NGK)	578.702,0	576.169,5	609.309,0	33.139,5	5,75%
Gesplitste vastleggingskredieten (GVK)	40.646,9	43.490,1	52.044,5	8.554,4	19,68%
Variabele kredieten (VRK)	1.596,8	1.699,1	2.278,5	579,4	34,10%
Vastleggingsmachtiging en (MAC)	59.041,5	58.349,1	66.665,6	8.316,5	14,25%
Vereffeningskredieten (VEREFF)	43.799,7	38.520,8	48.033,6	9.512,8	24,70%
Eigen ontvangsten Minafonds	13.126,5	13.397,7	13.837,6	439,9	3,28%
Beleidskredieten (NGK+GVK+VRK+ MAC-VEREFF)	623.061,0	627.789,3	668.426,4	40.637,1	6,47%

De stijging van de beleidskredieten ligt op hetzelfde niveau van de stijging van de betalingskredieten; dit vormt een bijkomend bewijs dat de begroting op termijn haalbaar blijft.

Een meer gedetailleerd overzicht per programma van zowel de middelen alsook van de uitgaven kan teruggevonden worden bij de gedetailleerde bespreking ervan.

HOOFDSTUK II :

DE MACRO-ECONOMISCHE EN DE MACROFINANCIËLE OMGEVING

1. Internationale ontwikkelingen

1.1. Algemeen

In vele delen van de wereld trekt de economische groei op dit ogenblik aan. Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) raamt in haar jongste World Economic Outlook de globale groei van de wereldeconomie voor 2000 op 4,7%. Hiermee herzielt het IMF haar prognose van begin dit jaar met een half procentpunt opwaarts.

In **Europa** groeit de economie zeer sterk. Volgens Eurostat bereikte de groei in het 2de kwartaal van 2000 op jaarbasis 3,7% in de EU en 3,8% in de eurozone. Het producenten- en consumentenvertrouwen zijn vrij hoog, mede door de afnemende werkloosheidscijfers en de toenemende vraag naar goederen en diensten in binnen- en buitenland. De particuliere consumptie vormt nu een krachtig element van de groei. Dit blijkt ondermeer uit de stijgende kleinhandelsverkoop. Ook de industriële productie neemt fors toe. Dit is vooral een gevolg van de vraag naar investeringsgoederen en duurzame consumptiegoederen en in iets mindere mate naar halffabrikaten. Dergelijke evolutie kan er op wijzen dat de conjunctuurencyclus zich in een rijpere fase bevindt.

Ondertussen neemt de inflatie toe. De hogere energieprijzen zijn daar uiteraard niet vreemd aan. In augustus jl. bedroeg de inflatie, zoals gemeten door het geharmoniseerd indexcijfer van de consumptieprijzen 2,0% in de EU en 2,3% in de eurozone. De producentenprijzen ondergaan nog sterker de invloed van de olieprijs. In juli van dit jaar lagen ze in de EU 5,0% en in de eurozone 5,5% hoger dan een jaar eerder. Vooral de sector van de halffabrikaten is er gevoelig voor (prijsstijgingen van respectievelijk 10,5% en 11,4%). De Europese Centrale Bank (ECB) verwacht dat de inflatie niet verder zal toenemen. Daarbij is wel uitgegaan van de verwachting dat de olieprijs niet verder stijgt. Anderzijds zorgt het hoge niveau van de olieprijs indirect wel voor een prijsdruk op die goederen en diensten waarvoor het een input is in het productieproces. De lagere koers van de euro zorgt bovendien voor hogere invoerprijzen van andere grondstoffen.

De **Verenigde Staten** kunnen nog steeds sterke groeicijfers voorleggen (respectievelijk 4,8% en 5,3% groei op jaarbasis in het eerste en tweede kwartaal van 2000). Toch blijkt de private consumptie aan kracht in te boeten (2,9% groei op jaarbasis in het tweede kwartaal van 2000). De toegenomen olieprijs en de gestegen interestvoeten zijn daar niet vreemd aan. Recent blijkt het consumentenvertrouwen enigszins teruggelopen te zijn. Ook de index van voorlopende indicatoren van de Conference Board loopt vanaf mei iets terug. Toch geloven de meeste waarnemers niet in een 'harde landing' van de Amerikaanse economie. Met name de investeringen doen het nog steeds goed (14,6% groei op jaarbasis in het tweede kwartaal van 2000).

Japan bood gedurende de eerste twee kwartalen van dit jaar goede groeiperspectieven. De lang verhoopte toename van de private consumptie wordt stilaan een feit. Dit is zeer welkom voor de Japanse overheid die de afgelopen jaren door middel van stimulipakketten probeerde de economische groei te bevorderen. De keerzijde is echter dat het begrotingstekort en de staatsschuld sterk opgelopen zijn. In het tweede kwartaal leverden de overheidsinvesteringen andermaal een krachtige bijdrage tot de groei. De bedrijfsinvesteringen daalden. Voor de toekomst mag een zeer geleidelijk herstel van de economie verwacht worden.

1.2. De 'nieuwe economie'

De economische expansie in de Verenigde Staten is het voorwerp van heel wat discussie. Kenmerkend voor de economie van de Verenigde Staten is de lange periode van onafgebroken, dikwijls snelle groei gepaard gaand met een hoge productiviteitsgroei. Opmerkelijk is dat deze toename van de productiviteit zich vooral manifesteert in de latere fase van de economische hausse. Normaal gezien neemt de productiviteit in een

rijpere fase van de conjunctuurencyclus af, omwille van efficiëntieproblemen (bijvoorbeeld een minder geschikt arbeidsaanbod) of omdat de productiecapaciteit te sterk opgelopen is bij een afnemende vraag.

Dit fenomeen van aanhoudende economische expansie en sterke productiviteitsgroei wordt meestal aangeduid met de term ‘nieuwe economie’.

De redenen voor deze sterke prestaties worden meestal gezocht in de relatie tussen investeringen in informatietechnologie en de groei van de productiviteit. Het IMF ziet in haar jongste World Economic Outlook het verband aldus :

- de industrietakken die ICT-goederen produceren ervaren zelf een sterke toename van de productiviteit; die draagt uiteraard rechtstreeks bij tot de algemene productiviteitsgroei van de hele economie;
- de relatief hoge investeringen in ICT impliceren een grotere hoeveelheid kapitaal per arbeidskracht met aldus een stijging van de output per ingezette arbeidskracht (= arbeidsproductiviteit);
- het uitdeinen van investeringen in ICT zorgt voor een vraag naar ICT-producten en –diensten zodat de productie ervan rendabeler wordt.

Toch blijkt ook dat investeringen in ICT zich macro-economisch niet meteen vertalen in hogere groeicijfers. Er is als het ware een leertijd nodig. De voorzitter van de Amerikaanse Centrale Bank zei zelf dat de nieuwe economie pas goed aansloeg in het 4de kwartaal van 1995, nadat het internet voldoende verspreid geraakte in de Verenigde Staten.

Het is zeer waarschijnlijk dat – naast de VS – ook andere landen de positieve gevolgen van ICT-ontwikkelingen zullen ervaren. Daartoe is een gedegen aanwezigheid van ICT-sectoren en voldoende investeringen in ICT een vereiste.

De Vlaamse regering heeft daar zeker aandacht voor. In het beleidsdomein ‘Economie’ gaat veel energie naar het bevorderen van meer en beter ondernemerschap. In het beleidsdomein ‘Werkgelegenheid’ zijn er doelstellingen geformuleerd om de werkzaamheidsgraad te verhogen en om de participatie van een aantal ondervertegenwoordigde groepen op de arbeidsmarkt te bevorderen.

Er zij ook vermeld dat een vergelijking tussen de Verenigde Staten en Europa inzake economische groei en productiviteit soms botst op problemen van statistische aard. Zo is het gekend dat de Verenigde Staten bij de berekening van de output van die sectoren die ICT-goederen produceren rekening houden met kwaliteitsverbeteringen. De meeste Europese landen doen dat niet wat feitelijk leidt tot een onderschatting van de groei van het bruto binnenlands product t.o.v. de VS. Ook signaleren sommigen dat over een langere periode beschouwd (1990-1999) de productiviteitsgroei in de Verenigde Staten veel minder spectaculair oogt.

1.3. De euro

De Europese munt kende sedert haar introductie in januari 1999 een geleidelijke waardevermindering. Deze tendens zet zich de laatste tijd verder. De euro noteert nu circa 0,85 dollar. Ook t.o.v. de Yen staat de euro lager gequoteerd. De nominale effectieve wisselkoers van de euro t.o.v. 13 andere munten is nu gezakt tot nauwelijks meer dan 81 (102 in januari 1999).

Toch moet de huidige zwakte van de euro niet als een bewijs gezien worden van het falen van deze munt. Indien de waarde van de euro verder in het verleden berekend wordt, dan blijkt dat zij in het midden van de tachtiger jaren t.o.v. de dollar nog lager noteerde dan heden het geval is. Daarenboven gaat een zwakke munt niet noodzakelijk gepaard met een zwakke economie. De landen van de eurozone kennen een aantrekkelijke conjunctuur. Het consumenten- en producentenvertrouwen bevindt zich nog steeds op een hoog niveau. De inflatie is weliswaar gestegen, doch tijdens eerdere periodes in het verleden was de inflatie nog sterker (bijvoorbeeld midden jaren zeventig en begin jaren tachtig). Velen zijn het erover eens dat een aantal actuele factoren een rol spelen bij de waardebeoordeling van de euro. De groeiprestaties van de Verenigde Staten worden overal ter wereld uitgebreid toegelicht. Investeerders geloven in het ontstaan van

de ‘nieuwe economie’ in de VS. Ook de hogere rentevergoedingen kunnen van belang zijn, zeker nu kapitaalstromen steeds mobieler worden. Tenslotte weegt ook het minder voorhanden zijn van actuele en uitgebreide statistische informatie over de economische toestand in de eurozone op de besluitvorming van investeerders. De VS scoren op dat vlak beter.

De aantrekkende economieën van de landen die de eurozone uitmaken en de mogelijke afkoeling van de Amerikaanse economische hausse zouden voor een meer gelijklopende groei van deze muntblokken moeten zorgen. Dit zal vroeg of laat resulteren in een erkenning van de plaats die de eurozone inneemt op financieel en economisch vlak.

2. Vlaanderen

De gunstige economische ontwikkelingen in Europa oefenen een grote invloed uit op de Belgische en Vlaamse economie. De Nationale Bank van België raamde de groei van het bruto binnenlands product (BBP) voor het tweede kwartaal van 2000 op 4,4% t.o.v. een jaar eerder. Dit is iets geringer dan de 5,5% groei die voor het eerste kwartaal werd opgetekend. Al bij al schatte het Federaal Planbureau (FPB) in juli jl. de groei van het Belgische BBP voor heel 2000 in op 3,8%. Voor 2001 houdt het FPB rekening met een groei van 3,1%. De recente olieprijsstijgingen en de moeilijkheden die deze berokkenden, kunnen echter een neerwaartse herziening van deze prognoses tot gevolg hebben.

De KBC raamde onlangs de gevolgen van de gestegen olieprijsen voor de Belgische economie. Zij maakt daarbij een onderscheid tussen directe en indirecte effecten. Het zijn de indirecte effecten die invloed uitoefenen op het BBP.

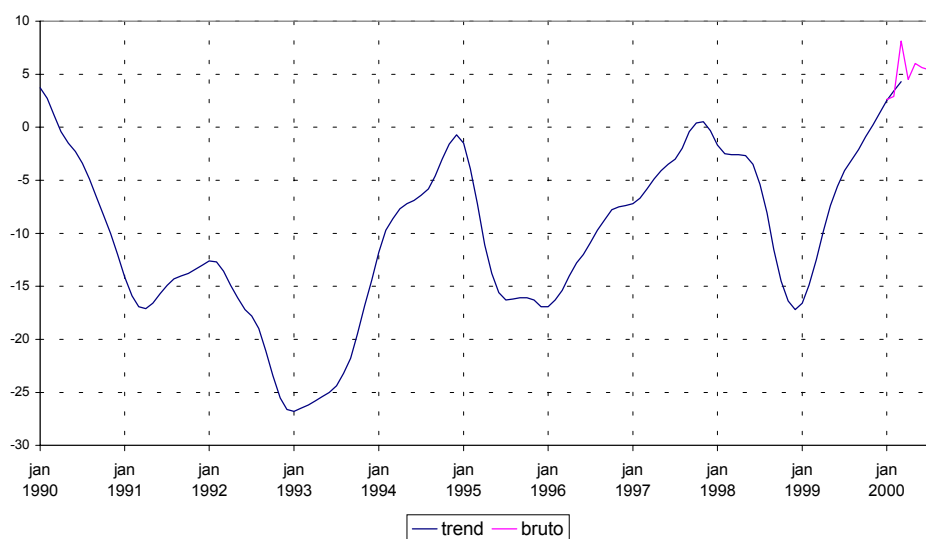
De toename van de olieprijsen heeft directe gevolgen. Gezinnen zien hun beschikbare inkomen teruglopen doordat de loonindexering gebeurt op basis van het gezondheidsindexcijfer (met uitsluiting van de brandstofprijzen). De bedrijven ervaren een negatief effect op hun rendabiliteit. De overheid tenslotte ontvangt weliswaar hogere BTW-inkomsten op accijnzen, doch derft vennootschapsbelastingen en wordt geconfronteerd met hogere werkingsuitgaven voor bepaalde posten. De KBC raamt al deze directe effecten op 1,1% van het BBP.

Daarnaast zijn er ook indirecte gevolgen. Gezinnen kunnen hun consumptie terugschroeven en/of minder sparen. Bedrijven zouden hun investeringsplannen kunnen terugschroeven. De overheid zou via haar beleidsinstrumentarium kunnen ingrijpen. De buitenlandse handelspartners tenslotte worden ook geconfronteerd met hogere olieprijsen. Een en ander kan leiden tot een geringere vraag vanuit het buitenland. De KBC verwacht echter dat al deze indirecte effecten beperkt zullen blijven tot 0,3% van het BBP. De huidige economische cyclus berust immers op een stevige basis zodat het vertrouwen van consumenten en producenten niet te zeer zal aangetast worden. Een voorwaarde is dat de olieprijsen in de nabije toekomst terug een meer normaal niveau van 25 à 28 dollar per vat aannemen.

Er is nog steeds sprake van een goede Vlaamse conjunctuur. De Nationale Bank van België polst maandelijks de bedrijfsleiders naar hun mening omtrent het verloop van de activiteit en een aantal economische parameters. Dit geeft volgend beeld voor Vlaanderen :

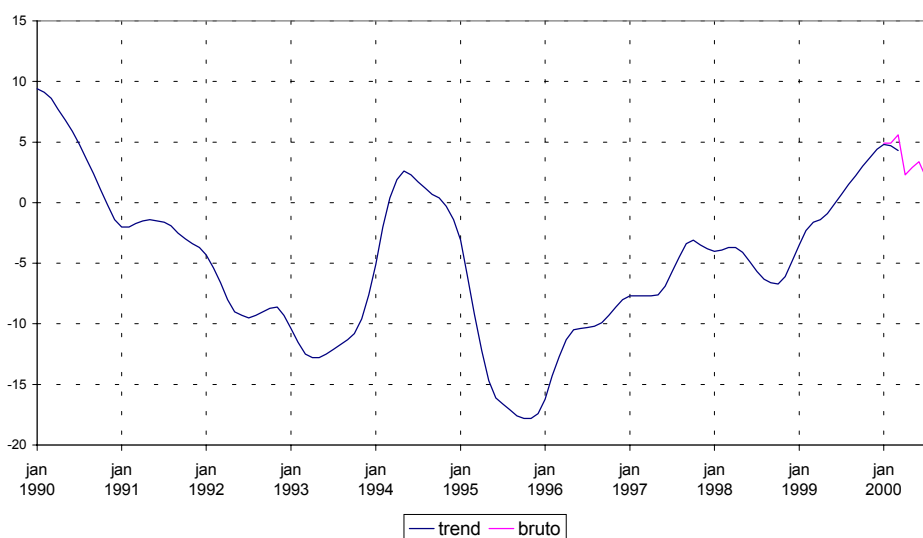
- in de verwerkende nijverheid lijken de laatste brutowaarden zich te stabiliseren op een hoog niveau. De trend is vooralsnog sterk stijgend. Deze forse hausse van de conjunctuur nam een aanvang eind 1998 met het wegebben van de negatieve gevolgen van de financieel-economische crisis in Zuid-Oost-Azië en in een aantal andere regio's. Voor de nabije toekomst is een minder sterke toename van deze indicator mogelijk. Er werd immers een lichte terugloop van het productietempo gesignaleerd. Toch zal er niet meteen een omslag komen in de goede conjunctuur. De bedrijfsleiders zijn globaal nog steeds optimistisch gestemd (inzonderheid voor de vooruitzichten voor de werkgelegenheid). De afnemende voorraden en de gevulde orderboekjes zijn daar niet vreemd aan.

GRAFIEK 1: SYNTHETISCHE CURVE VERWERKENDE NIJVERHEID VLAAMSE GEWEST

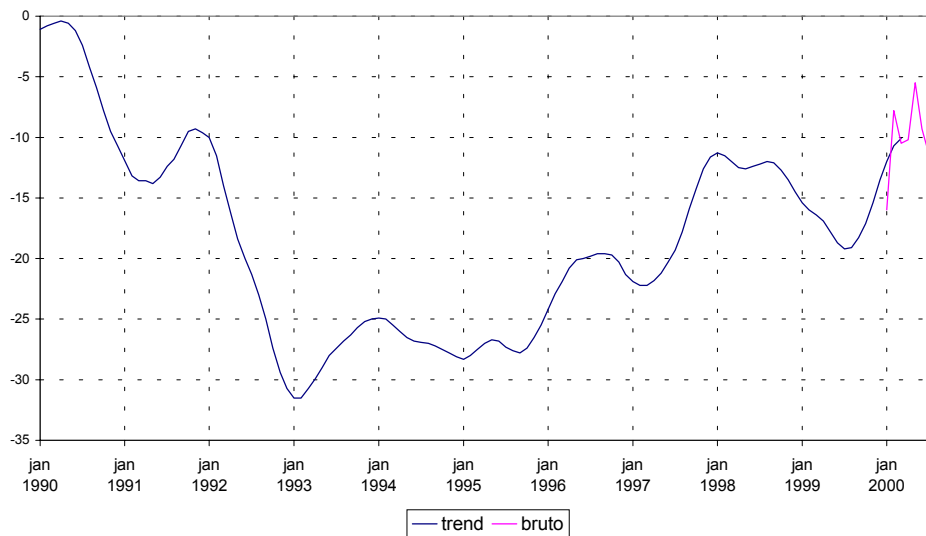
- de conjunctuur in de Vlaamse bouw loopt sedert de aanvang van 2000 iets terug. Toch bevindt de conjunctuurindicator zich ook hier nog steeds op een hoog peil, vergelijkbaar met het vorige piekmoment van 1994. In vergelijking met enige maanden terug is er een lichte terugloop van de activiteit en het orderbestand. Omtrent de tewerkstelling zijn de bouwondernemers zeker niet pessimistisch.

GRAFIEK 2: SYNTHETISCHE CURVE BOUWNIJVERHEID VLAAMSE GEWEST

- de opgaande conjunctuurfase in de handel ving later aan dan in de industrie of de bouw. De actuele toestand is er goed, hoewel de stijging van de trend iets afzwakt. De Vlaamse handel is globaal tevreden over het verloop van de omzet. Ook hun vooruitzichten voor bestellingen zijn gunstig. Negatief is echter dat de Vlaamse handelaars het peil van hun voorraden recent iets hoger inschatten dan enige tijd geleden en dat de recentste brutowaarde voor de vraagvooruitzichten fors lager ligt.

GRAFIEK 3: SYNTHETISCHE CURVE HANDEL VLAAMSE GEWEST

Aan *de aanbodzijde* van de Vlaamse economie wijzen de indicatoren op een stevige economische groei.

De industriële productie zwengelt sterk aan. In juli jongstleden lag de index van de industriële productie per werkdag (zonder de bouw en gecorrigeerd voor seizoeninvloeden) 9,6% hoger dan een jaar eerder. Met inbegrip van de bouw bedroeg de stijging van deze index 7,4%.

Deze goede productiecijfers gaan hand in hand met een toename van de capaciteitsbezetting. Volgens de Nationale Bank van België bedroeg deze voor de Vlaamse industrie globaal 85,9% in het tweede kwartaal van 2000. De groei situeert zich niet enkel meer in de sector van de halffabrikaten (die als eerste een verandering in de economische toestand ervaart). Ook de sectoren van de gebruiksgoederen en van de investeringsgoederen signaleren een sterkere bezetting van hun productiecapaciteit.

Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat de investeringen een opgaande beweging kennen. Het Nationaal Instituut voor de Statistiek registreerde op jaarbasis een toename met 11,4% in het eerste kwartaal van 2000 (nominaal). Volgens de halfjaarlijkse investeringsenquête van de Nationale Bank van België (juni 2000) zouden de investeringen in de verwerkende nijverheid met 8,4% groeien dit jaar.

Ondertussen registreerde Graydon voor de eerste 7 maanden van dit jaar 1,2% minder faillissementen dan voor dezelfde periode een jaar eerder.

Ook aan *de vraagzijde* zien we tekenen van een goede conjunctuur

Vlaanderen is een exportgerichte regio. Onze uitvoerprestaties zijn daarom des te belangrijker voor onze economie. Op basis van de gegevens van het Instituut voor de Nationale Rekeningen groeide de Vlaamse uitvoer in het eerste kwartaal van 2000 nominaal met zo maar even 23,0% in vergelijking met een jaar terug. Deze uitstekende prestaties zijn toe te schrijven aan de export naar alle werelddelen. De uitvoer van Vlaanderen naar Europa groeide met 18,9%. De Europese Unie is vanzelfsprekend onze belangrijkste handelspartner. Zowat drie vierden van onze export gaat immers naar onze EU-partners. Vlaanderen wist 20 à 25% meer uit te voeren naar het Verenigd Koninkrijk, Nederland en Frankrijk. Wat betreft Duitsland is er – net zoals de vorige kwartalen – een minder snelle groei (+6,8%). De toename van de Vlaamse export naar Azië en Amerika bedroeg respectievelijk 44,5% en 39,1%. De andere werelddelen nemen slechts een minieme fractie op van de Vlaamse export.

Volgens het Nationaal Instituut voor de Statistiek nam de omzet in de kleinhandel in het eerste kwartaal van 2000 met 9,4% toe (nominaal) in vergelijking met een jaar eerder. Een andere indicator voor de particuliere consumptie is het aantal nieuw ingeschreven personenwagens. Volgens FEBIAC vertoonde het aantal inschrijvingen over de periode januari – augustus 2000 een toename met 5,0% in vergelijking met

Tabel 4 Samenvattend overzicht van de belangrijkste indicatoren

	<i>% variatie t.o.v. vorig jaar</i>		
	1999	2000	2001
BBP België	+ 2,5%	+ 3,8%	+ 3,1%
Index consumptieprijzen	+ 1,12%	+ 2,42%	+ 1,61%
Gezondheidsindex	+ 0,94%	+ 1,75%	+ 1,74%
Korte rente (interbancair tarief op 3 maanden)	+ 2,9%	+ 4,4%	+ 5,2%
Lange rente (OLO op 10 jaar)	+ 4,8%	+ 5,8%	+ 5,8%

BRON: Federaal Planbureau

HOOFDSTUK III :**HET BUDGETTAIR EN FINANCIËEL BELEID VAN DE VLAAMSE OVERHEID****1. De Europese context**

Om te vermijden dat de lidstaten, na het behalen van de Maastrichtnorm en hun toetreding tot de EMU, zouden nalaten hun budgettaire inspanningen verder te zetten en om de gezondheid van de overheidsfinanciën binnen de Europese Gemeenschap te garanderen, werd op Europees niveau het Stabiliteits- en Groeipact afgesloten.

In uitvoering van dit Pact heeft België een Stabiliteitsprogramma voor de periode 1999-2002 opgesteld dat eind 1999 werd geactualiseerd voor de periode 2000-2003.

Op 24 november 1999 hebben de Gemeenschappen en Gewesten, waaronder dus ook Vlaanderen, een Samenwerkingsakkoord met de federale overheid onderschreven waarin ze verklaren het Stabiliteitsprogramma te zullen ondersteunen en de lange termijnstrategie te zullen naleven die door de Hoge Raad van Financiën, Afdeling "Financieringsbehoeften van de overheid" werd uitgewerkt om de globale overheidsfinanciën in evenwicht te brengen. Het verloop van de saldi voor de periode 2000-2010 is weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 5 Aanbevolen begrotingssaldi 2000-2010 voor de deelgebieden

Miljarden BEF

Begr. Jaar	Deelgebieden vertrekkend van een overschot		Deelgebieden vertrekkend van een tekort				Totaal	
	Vlaamse Gemeenschap		Franse Gemeen- schap	Waals Gewest	Brussels Hoofd- stedelijk Gewest	Duitstalige Gemeen- schap	A Structureel Evenwicht	B Alternatief
	A Structureel evenwicht	B Alternatief						
2000	14,4	14,4	-4,6	-6,2	-2,7	0,0	0,9	0,9
2001	0,0	13,9	-3,2	-5,9	-2,3	0,0	-11,4	2,5
2002	0,0	13,6	-2,5	-5,6	-2,2	0,0	-10,3	3,3
2003	0,0	13,1	-1,9	-5,2	-2,0	0,0	-9,1	4,0
2004	0,0	12,4	-1,2	-4,7	-1,8	0,0	-7,8	4,6
2005	0,0	11,3	-0,7	-4,2	-1,6	0,0	-6,6	4,7
2006	0,0	9,8	-0,4	-3,6	-1,4	0,0	-5,3	4,5
2007	0,0	8,0	-0,2	-2,8	-1,1	0,0	-4,1	0,8
2008	0,0	5,6	-0,1	-2,0	-0,8	0,0	-2,9	2,7
2009	0,0	3,0	-0,1	-1,1	-0,4	0,0	-1,6	1,4
2010	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

BRON : Hoge Raad van Financiën, Afdeling "Financieringsbehoeften van de Overheid"; Jaarverslag 1999.

Vlaanderen volgt hierbij scenario B dat merkkelijk strenger is dan scenario A. Tot 2010 behoudt Vlaanderen een overschot op zijn begroting ter compensatie van tekorten die tijdelijk nog zullen voorkomen in de begrotingen van andere deelgebieden. Voor 2001 dient een gecorrigeerd begrotingsoverschot zoals dit bepaald wordt door de Hoge Raad van Financiën van 13,9 miljard BEF te worden nagestreefd. Zowel het Vlaamse overschot als de tekorten in de andere deelgebieden worden in de komende jaren geleidelijk afgebouwd tot ten slotte in 2010 alle deelgebieden een begroting in evenwicht bekomen.

2. Het advies van de Hoge Raad van Financiën, Afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid” – Jaarverslag 2000

2.1. De evaluatie door de Hoge Raad van Financiën, Afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid”

De Hoge Raad van Financiën stelt in zijn Jaarverslag 2000 wat volgt :

“Sinds 1997 sluit de Vlaamse Gemeenschap het begrotingsjaar af met een batig saldo en dit zowel op het niveau van het kasresultaat als op basis van de ordonnanceringen.

Sinds meerdere jaren resulteert de uitvoering van de begroting in een gecorrigeerd saldo dat ruimschoots beter is dan de aanbevelingen van de Afdeling.

Dit was niet anders in 1999 en ook de aangepaste begrotingsvooruitzichten voor 2000 wijzen op een positieve marge ten opzichte van de doelstelling overeengekomen in het Samenwerkingsakkoord betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2000-2002. De impact van de neerwaartse herziening van de verdeelsleutel inzake het toegewezen gedeelte van de BTW-opbrengst en de afwijkende raming inzake samengevoegde en gedeelte belastingen ten opzichte van de Federale Overheid zullen op uitvoeringsbasis de marge ten opzichte van de aanbevelingen enigszins beperken indien het voorziene uitgavenpeil integraal wordt gerealiseerd.

Over de periode 1989-1999 tekent zich een positieve afwijking af tussen de gemiddelde groei van de ontvangsten en deze van de uitgaven. De geleidelijke afbouw van de tekorten en de sinds 1997 gecumuleerde surplussen hebben een substantiële vermindering van de schuldratio (uitgedrukt als de verhouding schuld/ontvangsten) mogelijk gemaakt. Over de periode 1997-1999 werd de schuldratio gereduceerd tot 60% van het eind 1996 gekende niveau (piekniveau gerekend vanaf de organisatie van de eigen thesaurie in 1991) en werd de schuld in absolute termen met bijna 30% afgebouwd. De schuldafbouw resulteert in een omgekeerde rentesneeuwbal”.

Deze resultaten kunnen geïllustreerd worden aan de hand van volgende gegevens :

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
1. Saldo ordonnanceringen (a)	-29,8	-22,9	-36,4	-17,4	-20,2	4,4	11,8	17,1
2. Netto-debudgettering (b)	-17,8	-5,0	-3,9	0,0	7,5	7,0	9,5	(c)13,9
3. Globaal saldo (1+2)	-47,6	-27,9	-40,3	-17,4	-12,7	11,4	21,3	31,0
4. Norm	-42,5	-38,4	-36,3	-31,4	-25,2	-13,3	-0,9	13,5
5. Afwijking (4-3)	-5,1	10,5	-3,7	14,0	12,5	24,7	22,2	17,5

(a) Saldo op ordonnanceringsbasis.

(b) Algemeen gesteld : rekening houdend met 1) de evolutie van de indirecte schuld, bepaald inclusief de in de directe schuld opgenomen indirecte schulden, inclusief de schuld van de nv. Aquafin en voor het Alesh rekening houdend met de schuldafname die toerekenbaar is aan het Gewest, 2) de aanleg van reserves (Vlaams Pensioenfonds, Vlaams Egalisatie Rente Fonds en Zorgfonds).

(c) Concreet : evolutie indirecte schuld (afname 8,1 miljard) waaronder : ALESH (afname 9,2 miljard), NV Aquafin (toename 7,4 miljard) en de in de directe schuld overgenomen indirecte schuld (afname 2,8 miljard); provisioneringen (in totaal 5,8 miljard) hetzij Vlaamse Pensioenfonds (1,4 miljard), VERF (0,4 miljard) en Zorgfonds (4,0 miljard).

BRON : Jaarverslag 2000 – Hoge Raad van Financiën, Afdeling “Financieringsbehoeften van de Overheid”.

2.2. De conjuncturele context

Voor 2001 wordt uitgegaan van een economische groei van 3,1 % van het BBP (bruto binnenlands product), tegenover 3,8 % in 2000 t.o.v. een jaarlijkse trendgroei van 2,5 %.

De Hoge Raad van Financiën verwacht dat ingevolge de gunstige conjunctuur het budgettair evenwicht voor de gezamenlijke overheid reeds in 2000 bereikt wordt, dit is twee jaar vroeger dan voorzien in het geactualiseerde Stabiliteitsprogramma: zowel het primair saldo als de interestlasten voor de gezamenlijke overheid worden geraamd op 6,7 % van het BBP zodat het vorderingssaldo, zijnde het verschil tussen beide, 0 % van het BBP bedraagt.

Door de verderzetting (zij het iets vertraagd) van de economische groei ontstaat er in 2001 voor de totale overheid een conjuncturele bonus die door de Hoge Raad wordt geraamd op 0,4 % van het BBP maar, rekening houdend met de effecten van de verlaagde fiscale en parafiscale druk waartoe in 2000 werd beslist, gereduceerd wordt tot 0,2 % van het BBP.

Door de mechanismen van de financieringswet hebben de conjuncturele fluctuaties eerst effect op Entiteit I (de federale overheid en de sociale zekerheid) en pas met een jaar vertraging op Entiteit II (de deelgebieden). *"Daar de hoge groei en de inflatie in 2000 pas in 2001 wordt doorgerekend in de aan de Gemeenschappen en Gewesten door te storten personenbelasting en BTW wordt de conjuncturele bonus voor Entiteit I in 2001 echter grotendeels geneutraliseerd. Dit resulteert per saldo in een quasi stabilisatie van het primair overschot van Entiteit I, rekening houdend met de weerslag op de ontvangstenratio van deze Entiteit van de besliste verdere verlaging van de fiscale en parafiscale druk. (...) Door de toepassing van de mechanismen van de bijzondere financieringswet en de grote schommelingen in groei en inflatie tussen 1999 en 2000 kennen de aan de Gemeenschappen en Gewesten over te dragen middelen een sterke groei in 2001, gevolgd door een stabilisatie in 2002."* (Hoge Raad van Financiën, Afdeling "Financieringsbehoeften van de Overheid"; Jaarverslag 2000, blz. 16).

2.3. De aanbevelingen

Uitgaande van de doelstellingen van het Europees Stabiliteits- en Groeipact worden door de Hoge Raad van Financiën een aantal aanbevelingen geformuleerd:

- het nagestreefde begrotingsevenwicht mag niet louter afhankelijk zijn van conjunctuureffecten maar moet structureel zijn;
- conjuncturele boni moeten benut worden om het structurele evenwicht te bevorderen door het afbouwen van de schuld en/of door de aanleg van reserves voor het opvangen van mogelijke negatieve conjunctuureffecten of te voorziene toekomstige kosten zoals bijvoorbeeld de effecten van de vergrijzing van de bevolking;
- zolang de schuldgraad hoog blijft (boven de 60 % van het BBP) is het wenselijk een positief vorderingenoverschot te realiseren dat niet beperkt blijft tot conjunctuureffecten maar dat tevens een structureel karakter heeft;
- de groei van de primaire uitgaven dient onder de trendgroei van het BBP te blijven;
- het begrotingsbeleid dient op kwalitatief vlak de economische groei te bevorderen onder meer door gerichte investeringen, ook in menselijk potentieel, en door het verlagen van de fiscale en parafiscale druk, voornamelijk op de arbeid;
- de noodzakelijke middelen dienen beschikbaar gesteld om te beantwoorden aan de maatschappelijk noden.

Om in 2001 voor de gezamenlijke overheid een structureel evenwicht te bereiken worden door de Hoge Raad van Financiën onderstaande saldi aanbevolen met voor de gezamenlijke overheid een vorderingenoverschot van 0,5 % van het BBP tegenover 0,0 % in het jaar 2000.

Tabel 6 Aanbevolen begrotingssaldi per Entiteit 1998-2001

	<i>in % van het BBP</i>					
	1998	1999	2000	2001		
	Realisaties	Realisaties	Stabiliteits- programma	Raming HRF	Stabiliteits- programma	Aanbeveling HRF
Gezamenlijke overheid						
Primair saldo	6,7	6,5	6,0	6,7	6,2	6,9
Intrestlast	7,7	7,2	6,9	6,7	6,7	6,4
Vorderingensaldo	-0,9	-0,7	-1,0	0,0	-0,5	0,5
Entiteit I						
Primair saldo	5,7	5,5	5,2	5,9	5,3	5,9
Intrestlast	7,0	6,6	6,3	6,2	6,0	5,9
Vorderingensaldo	-1,3	-1,1	-1,1	-0,3	-0,7	0,0
Entiteit II						
Primair saldo	1,0	1,1	0,9	0,8	0,9	1,0
Intrestlast	0,7	0,7	0,7	0,6	0,7	0,5
Vorderingensaldo	0,3	0,4	0,2	0,3	0,2	0,5

BRON : Hoge Raad van Financiën, Afdeling "Financieringsbehoeften van de Overheid"; Jaarverslag 2000

Het vorderingenoverschot zou in 2001 wel volledig gelokaliseerd zitten bij Entiteit II waar wordt uitgegaan van een overschot van 0,15% van het BBP voor de lokale overheden en 0,3% van het BBP voor de gemeenschappen en de gewesten als geheel.

3. De Vlaamse begroting in het kader van het samenwerkingsakkoord

In de beleidsnota Financiën en Begroting voor de periode 2000-2004 die in januari 2000 aan het Vlaams Parlement werd voorgelegd, werd het inpassen van de middelen- en uitgavenevoluitie in de engagementen van de Vlaamse overheid in het raam van het Belgisch stabiliteitsprogramma en het Europees Pact voor Stabiliteit en Groei expliciet als één van de belangrijkste beleidsdoelstellingen opgenomen.

Zoals verder wordt verduidelijkt in hoofdstuk VIII van deze toelichting stemt het saldo op de begroting 2001, overeen met de door de Hoge Raad van Financiën in 1999 aanbevolen norm.

Het voornoemde overschot laat toe over te gaan tot de (al dan niet vervroegde) aflossing van leningen. Deze schuldafbouw omvat:

- kapitaalaflossingen op de indirecte schuld, namelijk het (schijfsgewijs) terugbetalen van leningen die zijn aangegaan door Vlaamse Openbare Instellingen of ondergeschikte besturen en waarvan de Vlaamse overheid de lasten op zich heeft genomen. De kredieten zijn ingeschreven in de begroting maar worden in de HRF-methodologie beschouwd als behorende tot het begrotingsoverschot, precies omdat het niet gaat om primaire uitgaven maar om schuldafbouw.
- kapitaalaflossingen op de directe schuld: het niet herfinancieren op de eindvervaldag van leningen die de Vlaamse Gemeenschap zelf heeft aangegaan om vroegere tekorten te financieren. De definitieve aflossing gebeurt dus (eventueel gedeeltelijk) met de huidige overschotten. De effectieve realisaties

kunnen evenwel enigszins fluctueren omdat de mogelijkheid tot aflossing ook afhankelijk is zowel van de kastoestand op een bepaald ogenblik en deze laatste op zijn beurt beïnvloed wordt door het ontvangsten- en uitgavenritme, als van de hoegrootheid van de gebeurlijke penalisatieclausules voor vervroegde aflossingen.

Waar de Vlaamse overheidsschuld (directe én indirecte) einde 1998 nog 283,2 miljard BEF (excl. schuld Aquafin) bedroeg (inclusief 16,8 miljard BEF directe schuld voor de FNSV-lening (consortiumlening) die pas einde 1999 op aanbeveling van het Rekenhof werd bijgeboekt maar die hier thans wordt meegerekend omwille van de vergelijkbaarheid van de cijfers) zal deze tegen einde 2000 ongeveer 216 miljard BEF bedragen. De bedoeling bestaat erin de Vlaamse overheidsschuld verder af te bouwen. Einde 2004 zou de schuld dan nog 112 miljard BEF bedragen, exclusief de schulden van Aquafin, die op contractuele basis door het Vlaams Gewest worden gedragen.

Op hun beurt geven deze aflossingen dan weer aanleiding tot een omgekeerd rentesnieuwbaaleffect waardoor meer ruimte beschikbaar komt voor de eigenlijke beleidsvoering. Met dit alles wordt tegelijk tegemoet gekomen aan een andere beleidsdoelstelling die uitvoering wil geven aan het decreet van 16 december 1997 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer, namelijk het beperken van het budgettaire volume dat wordt ingenomen door intrestlasten en kapitaalaflossingen.

Het ratingbureau Standard & Poors noemt de beperkte schuld en de volgehouden schuldafbouw één van de voornaamste redenen voor de hoge kredietwaardigheid van de Vlaamse Gemeenschap.

In hoofdstuk IX wordt nader ingegaan op de schuld- en rente-evolutie.

Naast eigenlijke schuldafbouw wordt een gedeelte van het begrotingsoverschot gereserveerd voor toekomstige lasten. Het gaat onder meer om het Zorgfonds (3,6 miljard BEF) en het Vlaams Pensioenfonds (0,3 miljard BEF). Ook hiervoor zijn, zoals bij de aflossingen van de indirecte schuld, de kredieten ingeschreven in de begroting maar worden ze gerekend tot het begrotingsoverschot. De aanleg van dergelijke reserves is overigens volkomen gerechtvaardigd vanuit de aanbevelingen in het kader van het Stabiliteits- en Groeipact: het gaat essentieel om het tot stand brengen van een gezonde financiële situatie van waaruit toekomstige behoeften kunnen opgevangen worden.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de besteding van het begrotingsoverschot. Zoals hierboven aangegeven wordt in de HRF-norm de bijkomende leninglast van Aquafin, die ten laste genomen wordt door de Vlaamse Gemeenschap en terugbetaald wordt via de dienst met afzonderlijk beheer MINA-fonds, in mindering gebracht op het begrotingsoverschot.

Tabel 7 Samenstellende elementen van het “gecorrigeerd” begrotingsoverschot volgens de Hoge Raad van Financiën

<i>Miljarden BEF</i>		
	2000	2001
Reservevorming (Pensioenfonds, Zorgfonds)	4,5	3,9
Kapitaalaflossing indirecte schuld	8,7	8,6
Bijkomende leninglast Aquafin ten laste van MINA-fonds	-4,0	-4,0
Aflossing directe schuld (trad. begrot. Overschot)	10,8	5,4
Totaal begrotingssaldo	20,0	13,9

In de voormelde cijfers is de opbrengst die kan voortkomen uit de gedeeltelijke privatisering van de GIMV nog niet opgenomen. De hieruit voortkomende middelen vormen dus een bijkomende marge, die kan aangewend worden voor verdere schuldafbouw.

4. De gerichte allocatie van de middelen...

Het budgettair beleid is evenwel geen zuiver cijfermatige bezigheid, het is niet uitsluitend gericht op het respecteren van een norm. Naast het kwantitatieve aspect wordt ook ruime aandacht besteed aan kwaliteit en efficiëntie. Beide dienen gecombineerd te worden.

4.1. Heroriëntering van middelen

De begroting is één van de middelen die ingezet worden om het globale welzijn te bevorderen. Het is niet mogelijk om op elk beleidsdomein het optimum te bereiken: daarvoor zullen de middelen steeds ontoereikend zijn. Het is zelfs niet wenselijk de inspanningen te maximaliseren op één specifiek domein en de andere sectoren te verwaarlozen.

De beschikbare middelen werden daarom ook niet eenzijdig toegespitst op schuldafbouw maar evenwichtig verdeeld over alle sectoren: de financiële gezondmaking dient gepaard te gaan met stimulerende maatregelen op gebied van (permanent) onderwijs, economie, cultuur, technologie, wetenschap, ... De maatregelen op elk van deze gebieden worden in de specifieke programma's toegelicht.

Kwaliteit en efficiëntie werden ook beoogd via een nieuwe benaderingswijze bij de opmaak van de begroting 2001. Prioritaire doelstellingen worden niet gerealiseerd door alleen maar nieuwe middelen beschikbaar te stellen bovenop het reeds bestaande - dat zou juist de ruimte die nodig is voor schuldafbouw en financiële gezondmaking belasten - maar door heroriëntering: bestaande regelgeving en bijhorende kredieten werden in vraag gesteld en waar nodig bijgestuurd, opgeschort of zelfs definitief afgeschaft. Dit onderzoek zal bij elke begrotingsopstelling hernomen worden.

4.2. Publiek private samenwerking

Ook nieuwe werkvormen kunnen bijdragen tot een verhoging van de kwaliteit. Typerend voorbeeld hiervan is de invoering van publiek-private samenwerking. Door coöperatie met privé-partners met gelijklopende belangen kan de overheid nieuwe middelen aantrekken, financiële zowel als intellectuele. Besparingen kunnen dan gepaard gaan met verhoogde kennis, efficiëntie en effectiviteit en dus met een kwaliteitstoename.

Hoewel heel wat activiteiten in aanmerking kunnen komen voor dergelijke vorm van samenwerking zullen de eerste toepassingen zich wellicht situeren op gebied van grotere infrastructuurwerken en in het kader van de stadskernvernieuwing.

Voor de implementatie van publiek-private samenwerking werd recentelijk door de Vlaamse regering een projectstructuur opgericht. Bedoeling is dat vanaf 2001 van start zou kunnen gegaan worden met de eerste toepassingen. Daartoe wordt via het programmadecreet aan VPM de mogelijkheid gegeven om dochtermaatschappijen op te richten.

4.3. Fiscale autonomie en afcantiemen

Om het beleid niet alleen aan de uitgaven- maar ook aan de ontvangstenzijde te kunnen sturen en hiervoor zelf verantwoordelijkheid te kunnen dragen blijft het streven naar meer fiscale autonomie voor Vlaanderen prioritair. Uiteraard vergt dit overleg met het federale niveau en met de andere deelgebieden. De Vlaamse regering heeft er toe bijgedragen een politiek klimaat te creëren dat hiervoor meer dan ooit gunstig is.

Inmiddels blijven de fiscale mogelijkheden van Vlaanderen eerder beperkt maar toch niet onbelangrijk. De afcantiemen, waarvoor in de begroting 2001 een krediet van 6,4 miljard BEF werd voorzien, hebben naast hun symbolische betekenis in de communautaire dialoog ongetwijfeld ook een effectief sensibiliserende én stimulerende functie: het is het signaal naar de bevolking dat ook de burger mee kan genieten van de nieuwe welvaart, en het is tevens een eerste stap naar herziening en op een aanvaardbaar niveau brengen van de fiscale druk.

De reeds in 2000 ingezette stroomlijning van procedures inzake invordering en inning van de leegstandbelasting zal in 2001 worden verdergezet. Niet alleen zal er daarbij naar gestreefd worden de beide decreten (het ene inzake leegstandheffing woningen, het andere betreffende leegstandheffing bedrijfsruimten) verder op mekaar af te stemmen, maar tegelijkertijd zal geëvalueerd worden welk het meest aangewezen (bestuurs)niveau is waarop deze belasting dient geïnd te worden.

Ook in het kader van de onroerende voorheffing worden verdere inspanningen geleverd om de automatische bepaling van de belasting zo correct mogelijk te laten verlopen. Na de zeer moeilijke opstart in 1999, wordt in 2000 naast de verwerking van de klachten werk gemaakt van de correcte uitvoering van het decreet. Daarbij zal er op toegezien worden dat de behandeling van de bezwaarschriften en klachten tegen 2001 herleid wordt tot een aanvaardbare termijn.

Al deze aanpassingen kaderen in de globale discussienota die in het najaar aan het Vlaams Parlement zal worden voorgelegd.

Het zeer recent afgesloten Sint-Hedwig akkoord dat de fiscale autonomie van de gewesten in belangrijke mate verhoogt, maakt een debat over de invulling van de eigen fiscaliteit des te zinvoller.

5.binnen een meerjarenperspectief

In de beleidsnota 2000 – 2004 Financiën en Begroting heeft de minister-president het gericht alloceren van de beschikbare middelen met het oog op het bekomen van maximale maatschappelijke meerwaarde als doelstelling centraal gesteld.

Optimale allocatie van de middelen kan slechts geschieden in het kader van een meerjarig perspectief. Begroten kan slechts zinvol gebeuren indien de aangegane verplichtingen gekaderd worden in een meerjarig perspectief. De doelstellingen die men via een overheidsingrijpen wenst te realiseren zijn vaak slechts op termijn haalbaar. Het is in een dergelijk perspectief dan ook logisch dat de middelen die vereist zijn om die objectieven te realiseren op lange termijn uitgezet worden.

Vanuit deze doelstelling heeft de Vlaamse regering ervoor geopteerd om voor het eerst, samen met de indiening van de ontwerp-begroting, een meerjarenraming op te stellen die richtinggevend is. Voor een afweging van beleidsvoornemens is immers niet enkel inzicht nodig in de ramingen van de ontvangsten en uitgaven voor het komende begrotingsjaar, maar ook in de budgettaire ontwikkelingen in de verdere toekomst.

Het ultieme doel bestaat erin dat de beleidsverantwoordelijken bij het opmaken van de strategische doelstellingen, meer dan nu het geval is, rekening houden met de budgettaire context en dat bij het uittekenen van de grote beleidslijnen tegelijk de daartoe benodigde middelen worden vastgesteld.

Hiertoe werd een eerste stap gezet bij de opmaak van de begroting 2001. In de loop van juli 2000 heeft de Vlaamse regering een stand van zaken opgemaakt van de uitvoering van de in het regeerakkoord opgenomen beleidsintenties en een inschatting gemaakt van de middelen nodig om de nog te realiseren beleidsprioriteiten uit te voeren.

Vooraleer binnen de regering de eigenlijke allocatiediscussie te voeren, heeft de Vlaamse minister, bevoegd voor financiën en begroting, het globale middelenpakket, op basis van voorzichtige prognoses voor de parameters die de evolutie van de ontvangsten determineren, voor de periode 2001-2004 ingeschat en kenbaar gemaakt.

Een meerjarenraming heeft ook het karakter van een technische prognose. De ramingen van de uitgaven voor de periode 2002 tot en met 2004 houden ook rekening met een bepaalde loon- en prijsontwikkeling, met alle reeds aangegane verplichtingen (opmaak van betalingskalenders), met besluiten die al genomen waren maar pas volledige uitvoering zullen krijgen op een later tijdstip en met de bestaande wettelijke regelingen.

De resultaten van dit proces mogen zeker niet beschouwd worden als een éénmalige stap. Het is integendeel de bedoeling om de meerjarenbegroting uit te laten groeien tot een essentieel bestanddeel van het jaarlijks proces van begrotingsopmaak. Bij iedere budgetronde zullen de prognoses opnieuw onder de loep worden genomen en daar waar nodig bijgesteld, onder meer door toetsing aan de effectieve realisaties en het opsporen van de oorzaken die aan de basis liggen van de afwijkingen ten opzichte van de eerdere ramingen.

Het ontwerp van besluit tot herziening van de begrotingscontrole, dat momenteel voor advies bij de Raad van State is ingediend, ondersteunt de opstelling van die meerjarige vooruitzichten.

Tegelijk wordt met deze meerjarenbegroting tegemoet gekomen aan het engagement dat de Vlaamse regering opnam om een meerjarig intern stabiliteitsprogramma uit te werken waarvan de looptijd tenminste overeenstemt met deze van het Stabiliteitsprogramma van België. Deze meerjarenbegroting wordt aan de toelichting toegevoegd.

6. Herziening van het reglementaire kader en responsabilisering van de beleidsverantwoordelijken

In het kader van de deregulering en responsabilisering werd een grondige herziening van het besluit op de begrotingscontrole doorgevoerd. Dit gaat gepaard met de invoering van budgettaire implementatieplannen (BIP) waardoor de klemtoon van dossiersgewijze controle verschuift naar systematische rapportering van de begrotingsuitvoering. Dit besluit zorgt ook voor een duidelijke en structurele onderbouw van het kader waarin de meerjarenbegrotingen opgesteld worden. Tenslotte gaat bijzondere aandacht naar de ondersteuning van initiatieven tot beleidsombuiging.

De herziening van dit besluit kadert in de ruimere herdenking van het delegatiebesluit en de verdere responsabilisering van de ministers en hun administraties.

Deze responsabilisering wordt daarnaast omkaderd door de geleidelijke invoering en/of versterking van interne controleprocedures. De oprichting van een interne audit dienst is in dergelijke omgeving van een uitzonderlijk en doorslaggevend belang.

In dit kader maakt de Vlaamse Gemeenschap ook werk van de invoering van een economische boekhouding binnen de Vlaamse administraties. Het analytische luik dat aan dergelijke boekhouding gekoppeld wordt, kan belangrijke informatie leveren in het kader van de opstelling van prestatiebegrotingen.

HOOFDSTUK IV :**DE BEGROTINGSUITVOERING**

In dit hoofdstuk wordt een vergelijking gemaakt tussen de uitvoeringstoestand van de begroting op 30 september 1999 en de stand op 30 september 2000.

1. Middelenbegroting

Omdat de middelen van de Vlaamse Gemeenschap voor het overgrote deel werden vastgelegd in de bijzondere financieringswet en ze in maandelijkse schijven door de federale overheid worden doorgestort op de rekeningen van de Vlaamse Gemeenschap zijn er nauwelijks ritmestoornissen vast te stellen in de realisatie van de ontvangsten. Dit wordt geïllustreerd door onderstaande tabel die de realisatie weergeeft op 31.09 2000 in vergelijking met 1999.

Gelet op het relatief kleine bedrag (10 %) van de “andere” ontvangsten is een onderverdeling ervan per departement niet echt relevant.

Tabel 8 Uitvoering middelenbegroting 1999-2000 – Vergelijking per 30/9

	<i>Miljoenen BEF</i>					
	Geraamde Ontvangst 1999 Aangepast	Effectief Aangerekend 1999	Aanrekening in %	Effectief Ontvangst 2000 Aangepast	Effectief Aangerekend 2000	Aangerekend 2000 in %
PB/BTW	541.894,1	404.863,2	74,4%	552.074,2	411.020,5	74,5
Gewestbelastingen	38.255,2	29.556,4	77,3%	42.933,3	31.941,4	74,4%
Kijk- en luistergeld	17.839,7	9.026,0	50,6%	17.950,0	8.916,5	49,7%
Dotaties	7.173,8	5.179,2	72,2%	8.915,9	6.351,9	71,2%
Andere ontvangsten	6.045,5	2.228,7	36,9%	6.348,3	2.362,2	37,2%
Toegewezen ontvangsten	1.1412,6	1.258,5	89,1%	1.872,0	1.336,8	71,4%
Totaal	612.620,9	452.111,9	73,8%	630.093,7	461.9229,4	73,3%

2. Uitgavenbegroting

De hierbij gevoegde tabellen geven de uitvoeringstoestand weer van de algemene uitgavenbegroting op 30.09, zowel van de vastleggings- als van de ordonnanceringskredieten. Zij maken een vergelijking mogelijk in absolute cijfers en in uitvoeringspercentages.

Per eind september 1999 en 2000 geven de aangerekende ordonnanceringen het navolgende beeld.

Tabel 9 Uitvoering uitgavenbegroting 1999-2000 – Vergelijking per 30/9

	<i>Miljoenen BEF</i>					
	1999 Aangepast	1999 Realisatie	Realisatie- graad	2000 Aangepast	2000 Realisatie	Realisatie- graad
Dotatie Vlaams Parlement	1.983,5	1.653,1	83,3%	2.455,4	2.000,0	81,5%
Vlaamse Regering en kabinetten	907,8	586,6	64,6%	1.172,6	806,2	68,8%
Departement Coördinatie	3.9117,0	1.685,5	43,0%	2.646,5	1.616,5	61,1%
Departement Algemene Zaken en Financiën	47.020,6	17.246,8	36,7%	39.133,8	13.925,5	35,6%
Departement Onderwijs	254.454,4	210.672,5	82,8%	260.726,2	215.154,3	82,5%
Departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur	79.966,3	60.311,3	75,4%	85.572,4	57.289,8	66,9%
Departement Economie, Werkgelegenheid, Binnenland	106.666,3	72.840,5	68,3%	109.942,1	82.671,4	75,2%
Departement Leefmilieu en Infrastructuur	76.743,8	63.959,8	83,3%	83.097,0	48.213,1	58,0%
Departement Wetenschap, Innovatie en Media	24.919,9	16.196,0	65,0%	24.450,6	17.007,5	69,6%
College van Secretarissen-Generaal	22.704,5	16.606,1	73,1%	23.978,5	16.683,2	69,6%
Totaal	619.284,2	461.758,2	74,6%	633.175,0	455.367,6	71,9%

Het lijkt dat de begrotingsuitvoering trager verloopt dan in 1999. Deze evolutie is evenwel bijna volledig te verklaren door de uitgaven op overdrachten vorige jaren. De overgedragen kredieten beliepen 26,5 miljard BEF in 1999 t.o.v. 19,3 miljard BEF in 2000. Daarop werd in 1999 18,7 miljard BEF aangerekend t.o.v. 9,9 miljard BEF in 2000. Indien abstractie gemaakt wordt van deze overdrachten dan ligt de realisatiegraad ongeveer 1,2% beneden deze van het voorgaande jaar.

3. Het begrotingssaldo

Uitgaand van de voorgaande middelen- en uitgavenevolucie werd het begrotingssaldo na negen maanden als volgt becijferd.

Tabel 10 Begrotingssaldo (eind september)

<i>Miljoenen BEF</i>		
	1999	2000
Ontvangsten	452.111,9	461.929,4
Uitgaven	461.758,2	455.367,6
Saldo	-9.646,3	6.561,8

Het begrotingssaldo op aanrekeningsbasis is op 30.09.2000 duidelijk gunstiger dan vorige jaren. Het verschil met 1999 wordt verklaard door :

Miljoen BEF

- een verhoging van de ontvangsten met 9.817,5
- een stijging van de uitgaven lopend jaar met 2.463,4
- een vermindering van de uitgaven vorig jaar met 8.854,0

Totaal verschil : 16.208,1

(noot : het begrotingssaldo stemt niet overeen met het kassaldo; het kassaldo wordt immers ook en in belangrijke mate bepaald door de bewegingen op de DAB's en op de wachtrekeningen van de VOI's).

HOOFDSTUK V:

DE MIDDELENONTWIKKELING IN DE BEGROTING 2001

1. Samenvattend overzicht

De middelen voor 2001 kunnen op basis van de grote rubrieken als volgt geraamd worden :

Tabel 11 De middelenbegroting 1996-2001

	1996a	1997a	1998a	1999a	2000i	2000a	2001i	<i>Miljarden BEF</i> % variatie 2000a/2001i
BTW	198,3	205,2	207,3	212,2	214,7	211,5	216,8	2,49%
PB	248,5	277,3	301,5	329,7	338,8	340,6	364,4	6,99%
Gewestbelastingen	30,2	32,3	33,9	38,4	43,0	43,0	47,4	10,27%
Kijk- en luistergeld	15,6	16,5	17,2	17,8	18,0	18,0	19,0	5,45%
Dotaties	7,3	7,2	7,2	7,2	7,2	8,9	10,1	13,13%
Andere ontvangsten	5,9	6,1	6,7	6,0	6,2	6,2	5,0	-19,48%
Toegewezen ontvangsten	2,7	5,2	1,2	1,3	1,5	1,9	2,1	18,33%
Totaal	508,5	549,8	575	612,6	629,4	630,1	664,8	5,52%

BRON : Middelenbegrotingen

i : initieel / a : aangepast

In de navolgende tabel wordt een uitsplitsing van de ontvangsten per programma gegeven.

Tabel 12 Overzicht van de middelen per programma 2000-2001

		<i>Miljoenen BEF</i>				
Programma		2000i	2000a	2001i	Vershil 2000a/2001i absoluut	Vershil 2000a/2001i in %
01.10	Vlaamse regering – algemene werkingskosten	0,5	0,5	0,0	-0,5	-100,00%
10.10	COO-Diverse departementale ontvangsten	16,1	10,2	10,2	0,0	0,00%
12.10	Algemene externe betrekkingen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00%
20.10	AZF-Diverse departementale ontvangsten	13,1	13,1	10,7	-2,4	-18,32%
24.10	Administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management	388,0	858,0	461,3	-396,7	-46,24%
24.30	Waarborg	85,0	60,0	20,0	-40,0	-66,67%
24.40	Rechtstreekse schuld	213,8	341,1	541,0	199,9	58,60%
24.50	Intendancediensten	20,0	20,0	10,0	-10,0	-50,00%
24.80	Indirecte schuld	657,5	661,9	680,7	18,8	2,84%
26.10	Gebouwen	0,0	25,0	31,0	6,0	24,00%
30.10	OND-Diverse departementale ontvangsten	43,1	36,1	35,0	-1,1	-3,05%
33.10	HOBUE	70,7	44,0	62,5	18,5	42,05%
33.20	Universitair onderwijs	476,0	476,0	486,4	10,4	2,18%

Programma		2000i	2000a	2001i	Vershil 2000a/2001i absoluut	Vershil 2000a/2001i in %
34.10	Deeltijds kunstonderwijs	279,6	378,6	395,4	16,8	4,44%
34.30	BIS	10,0	10,0	26,0	16,0	160,00%
35.10	Studietoelagen en -financiering	2,0	2,0	2,0	0,0	0,00%
35.30	Leerlingenvervoer	31,0	27,9	22,3	-5,6	-20,07%
35.40	Algemeen onderwijs en vorming	63,2	66,2	65,1	-1,1	-1,66%
35.50	Aanwending van teruggevorderde salarissen en salaristoelagen	754,6	889,5	1.666,7	777,2	87,37%
39.20	Diverse ontvangsten	9,4	12,5	341,1	328,6	2628,80%
40.10	WVC-Diverse intradepartementale ontvangsten	124,1	124,1	41,6	-82,5	-66,48%
41.10	Administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn	5,0	9,3	2,4	-6,9	-74,19%
42.20	Medisch-Sociaal beleid	4,0	4,0	3,9	-0,1	-2,50%
45.50	Algemeen Cultuurbeleid	5,0	5,0	1,5	-3,5	-70,00%
50.10	EWBL-Diverse intradepartementale ontvangsten	22,6	23,7	17,6	-6,1	-25,74%
51.10	Algemeen economisch beleid	907,7	922,3	1.078,1	155,8	16,89%
51.40	Buitenlandse handel en exportbevordering	14,0	14,0	18,0	4,0	28,57%
51.50	Natuurlijke rijkdommen en energie	0,0	0,0	60,0	60,0	0,00%
52.40	Werkgelegenheid	0,0	0,0	140,0	140,0	0,00%
53.20	Sociaal impulsfonds	110,0	0,0	0,0	0,0	0,00%
54.10	Landbouw, Tuinbouw en Plattelandsbeleid	26,8	26,2	13,2	-13,0	-49,62%
60.10	LIN-Diverse intradepartementale ontvangsten	65,5	65,5	50,1	-15,4	-23,51%
61.30	Bos en Groen	35,0	35,0	28,0	-7,0	-20,00%
61.40	Landinrichting en Bodem	85,0	85,0	92,8	7,8	9,18%
61.50	Waterhuishouding	2,0	2,0	10,2	8,2	410,00%
62.10	Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw	148,0	38,0	0,0	-38,0	-100,00%
62.20	Monumenten en Landschappen	7,0	7,0	7,0	0,0	0,00%
62.40	Huisvesting	75,0	75,0	50,0	-25,0	-33,33%
64.10	Waterwegen en binnenvaart	15,1	15,1	15,1	0,0	0,00%
64.20	Havens, Loodswezen en Zeescheepvaart	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00%
64.40	Algemeen Infrastructuur- en Scheepvaartbeleid	6,0	6,0	6,0	0,0	0,00%
64.50	Zeewezen	2.640,3	2.489,2	608,6	-1.880,6	-75,55%
70.10	WIM-Diverse intradepartementale ontvangsten	3,1	3,1	18,6	15,5	500,00%
71.10	Algemeen Wetenschapsbeleid	6,5	6,5	0,0	-6,5	-100,00%
82.10	Algemene ontvangsten uit eigen inning (gemeenschap)	0,0	17.950,0	18.980,4	1.030,4	5,74%
82.20	Algemene ontvangsten van de federale overheid afkomstig, voor gemeenschapsaangelegenheden	339.988,8	319.983,4	332.911,0	12.927,6	4,04%
83.10	Algemene ontvangsten uit eigen inning (gewest)	0,0	3.909,7	4.275,1	365,4	9,35%

Programma	2000i	2000a	2001i	Vershil 2000a/2001i absoluut	Vershil 2000a/2001i in %
83.30 Algemene ontvangsten van de federale overheid afkomstig, voor gewestaangelegenheden	281.532,7	280.030,3	301.137,1	21.106,8	7,54%
99.10 College van secretarissen-generaal	468,7	331,7	317,5	-14,2	-4,28%
Totaal	629.431,5	630.093,2	664.751,2	34.658,0	5,50%

Uit deze tabel valt af te leiden dat de middelen van de Vlaamse Gemeenschap vooral geconcentreerd worden op de programma's 82.20 en 83.30 (de overdrachten vanwege de federale overheid in het kader van de financieringswet, de zgn. samengevoegde en gedeelde belastingen).

Voor een toelichting van de middelen per programma wordt verwezen naar het middelendecreet. Hierna wordt een eerste commentaar gegeven per grote categorie.

2. De gedeelde en samengevoegde belastingen

De Vlaamse begroting wordt in 2001 voor 87% gefinancierd door de middelen (PB en BTW) die haar worden toegewezen in uitvoering van de bijzondere financieringswet.

Tabel 13 Overzicht van de gedeelde en samengevoegde belastingen 1996-2001

	1996a	1997a	1998a	1999a	2000i	2000a	2001i	<i>Miljarden BEF</i> % variatie 2000a/2001i
Gewestmiddelen	168,8	188,4	206,1	224,4	231,8	233,2	249,4	6,94%
P.B.	168,8	188,4	206,1	224,4	231,8	233,2	249,4	6,94%
Gemeenschapsmiddelen	277,9	294,2	302,8	317,5	321,7	318,8	331,8	4,07%
BTW (a)	198,3	205,2	207,3	212,2	214,7	211,5	216,8	2,49%
PB	79,7	88,9	95,5	105,3	107,0	107,3	115,0	7,20%
Totaal	446,7	482,6	508,9	541,9	553,5	552,0	581,2	5,28%

BRON : Middelenbegrotingen

i : initieel / a : aangepast

(a) Inbegrepen de bijkomende stortingen in 1999 aangepast van 2,3 miljard BEF en in 2000 initieel van 1,6 miljard BEF

2.1. Parameters

De samengevoegde en gedeelde belastingen werden geraamd rekening houdend met de parameters zoals die in de bijzondere financieringswet zijn opgenomen.

Hiervoor werd uitgegaan van ramingen die gesteund zijn op het economisch budget van het Federaal Planbureau van 5 juli 2000.

Zoals in het verleden volgt de Vlaamse regering niet klakkeloos de middelenbepaling zoals die door de federale overheid wordt vooropgesteld. Vlaanderen gaat uit van een middelenbepaling op basis van de op het ogenblik van de begrotingsopstelling meest relevante macro-economische parameters. Die houding heeft tot gevolg dat grote schokken ingevolge conjunctuurevoluties afgevlakt worden.

Hieronder zijn de weerhouden parameters in tabelvorm weergegeven :

Tabel 14 Parameters weerhouden voor de bepaling van de over te dragen gedeelde en samengevoegde belastingen 1999-2001

	1999d	2000i	2000a	2000v	2001i
Reële groei BNI	(1,80%) 1,96%	1,80%	2,50%	3%	2,5%
Inflatie	1,12%	1,30%	1,30%	1,8%	1,5%
P.B. (in miljoen BEF) :	Aj '98	Aj '98	Aj '98	Aj '99	Aj '99
	614.022,8	614.022,8	614.022,8	646.656,4	646.656,4
Vlaanderen	280.722,9	280.722,9	280.722,9	293.279,5	293.279,5
Wallonië (excl. Dtst)	89.603,6	89.603,6	89.603,6	94.010,3	94.010,3
Brussel	5.331,0	5.331,0	5.331,0	5.511,6	5.511,6
Duitstalig	989.680,3	989.680,3	989.680,3	1.039.458,7	1.039.458,7
Rijk					
Inwoners :	1/1/'98	1/1/'98	1/1/'98	1/1/'99	1/1/'99
	5.912.382	5.912.382	5.912.382	5.926.838	5.926.838
Vlaanderen	3.256.588	3.256.588	3.256.588	3.261.982	3.261.982
Wallonië (excl. Dtst)	953.175	953.175	953.175	954.460	954.460
Brussel	70.119	70.119	70.119	70.472	70.472
Duitstalig	10.192.264	10.192.264	10.192.264	10.213.752	10.213.752
Rijk					
Inwoners <18 jaar :	30/6/98	30/6/99	30/6/99	30/6/99	30/6/99
(excl. Duitst)	09-02-00	06-09-99	09-02-00	31/08/00	31/08/00
Nederlandstalig	1.234.441	1.225.896	1.226.372	1.226.311	1.217.004
Franstalig	726.995	726.585	726.878	726.936	726.462
Brussel	200.620	201.319	201.804	202.038	203.116
Rijk	2.162.056	2.153.800	2.155.054	2.155.277	2.146.582
Denataliteits-coëfficiënt	99,690%	99,703%	99,764%	99,786%	99,821%

i : initieel; a : aangepast; v : vermoedelijk; d : definitief

De *inflatie* werd ingeschat rekening houdend met de ramingen van juli 2000 zoals die door het Federaal Planbureau werden vooropgesteld.

Voor de *reële groei van het BNI* wordt, voor 2000, de raming van het economisch budget van juli 2000 weerhouden. Voor 2001 wordt uitgegaan van de trendgroei van de economie. In 2000 zou de economische groei iets hoger liggen, maar wegens de ruilvoetverslechtering zal die groei niet weerspiegeld worden in de BNI-ontwikkeling. Er wordt aan herinnerd dat de definitieve afrekening 1999 is gebeurd op basis van een definitief cijfer voor de groei van 1,80%. Dit cijfer werd in de nationale rekeningen ondertussen herzien tot 1,96%. Volgens de overeenkomst tussen de federale overheid en de gewesten en gemeenschappen van 10 januari 1995 wordt dit nieuw definitief cijfer gebruikt voor de verdere berekeningen (vanaf 2000). De afrekening 1999 wordt echter niet herzien.

Daar waar de conjunctuuranalisten ervan uitgaan dat de gemiddelde inflatie boven de 2% zal uitstijgen, wordt in afwachting dat de effectieve cijfers voor 2000 gekend zijn, uitgegaan van een inflatie van 1,8%. Ook voor 2001 werd de inflatie evolutie, in afwachting dat er meer duidelijkheid komt over de effecten van olieprijsstijgingen op de economie, beperkt tot 1,5%. De reële economische groei zou in 2000 oplopen tot dichtbij de 4%, volgens sommigen zelfs meer. Gezien de ruilvoetverslechtering in 2000 en mogelijks ook in 2001 kunnen de groeicijfers van de economie niet zonder meer gelijkgesteld worden met de BNI-evolutie. Dit is de reden waarom voor 2001 voorlopig geopteerd werd om de trendgroei van de economie aan te houden.

Toch heeft de inflatietoename en desgevallend een minder sterke reële groei een negatief effect op de effectieve budgettaire marges. Immers bij een relatief sterkere stijging van de inflatie gaan de bijkomende

middelen in belangrijke mate naar loonindexering. Bij een relatief belangrijkere reële groei komen de bijkomende middelen eerder beschikbaar voor beleidsinitiatieven.

De *opbrengst en de verdeling van de personenbelasting* en het *aantal inwoners* werden bepaald rekening houdend met de gegevens over het aanslagjaar 1999. Voor 2001 wordt er dus voorzichtigheidshalve vanuit gegaan dat de fiscale capaciteiten constant blijven.

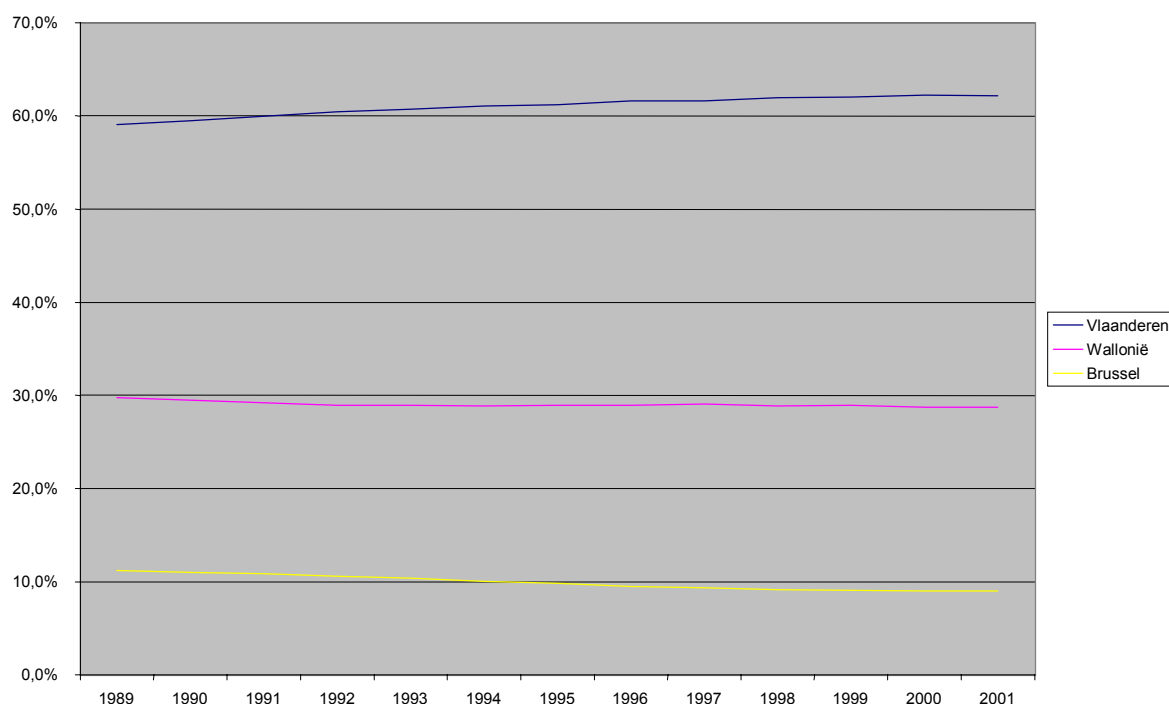
Uit de onderstaande tabel kan de evolutie van de fiscale capaciteit van de gewesten afgeleid worden.

Tabel 15 Evolutie van de fiscale capaciteit gewesten

	Vlaanderen	Wallonië	Brussel
1989	59,07%	29,75%	11,18%
1990	59,49%	29,51%	11,00%
1991	59,97%	29,19%	10,84%
1992	60,44%	28,95%	10,61%
1993	60,75%	28,91%	10,34%
1994	61,07%	28,88%	10,05%
1995	61,23%	28,94%	9,83%
1996	61,63%	28,90%	9,47%
1997	61,62%	29,06%	9,33%
1998	61,94%	28,89%	9,16%
1999	62,04%	28,90%	9,05%
2000	62,21%	28,74%	9,04%
(a) 2001	62,21%	28,74%	9,04%

(a) Voor de raming 2001 wordt dezelfde parameter ingevoerd als voor 2000, nl. realisaties aj 1999.

De fiscale capaciteit in Vlaanderen vertoont een gestage stijging, die slechts even werd onderbroken in 1997.

Grafiek - Evolutie van de fiscale capaciteit over de drie gewesten

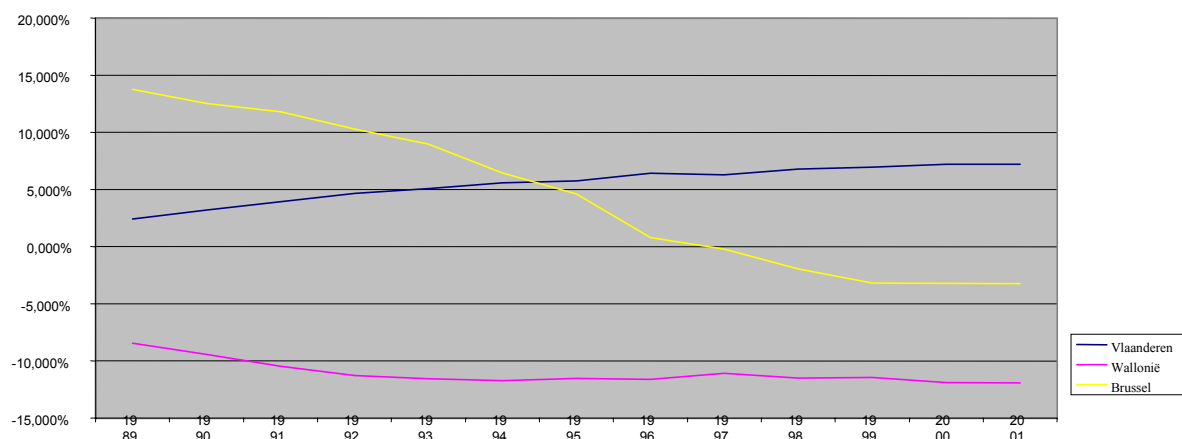
Voor de berekening van de solidariteitstussenkomst is de afwijking van de fiscale capaciteit t.o.v. het rijksgemiddelde van belang. Per procentpunt afwijking t.o.v. het gemiddelde ontvangt het bedoelde gewest een tussenkomst van 468 fr/inwoner – geïndexeerd. Het Waals gewest en (sedert 1997) het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ontvangen elk een solidariteitstussenkomst. Hierna wordt de evolutie van de fiscale capaciteit en de daaruit voortvloeiende solidariteitstussenkomst opgenomen.

Tabel 16 Evolutie van de fiscale capaciteit – afwijking t.o.v. het rijksgemiddelde

% afwijking t.o.v. rijksgemiddelde / miljoenen BEF

	Fiscale capaciteit			Solidariteitstussenkomst		
	Vlaanderen	Wallonië	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Brussel
1989	2,422%	-8,455%	13,749%	-	-	-
1990	3,213%	-9,443%	12,530%	0,0	15.248,9	0,0
1991	3,937%	-10,476%	11,807%	0,0	17.508,4	0,0
1992	4,656%	-11,276%	10,301%	0,0	19.393,3	0,0
1993	5,059%	-11,560%	8,989%	0,0	20.534,5	0,0
1994	5,572%	-11,719%	6,462%	0,0	21.426,5	0,0
1995	5,769%	-11,534%	4,616%	0,0	21.471,0	0,0
1996	6,430%	-11,617%	0,805%	0,0	22.125,8	0,0
1997	6,281%	-11,081%	-0,218%	0,0	21.461,4	120,9
1998	6,795%	-11,511%	-1,952%	0,0	22.547,5	1.094,7
1999	6,954%	-11,446%	-3,188%	0,0	22.711,4	1.812,6
2000	7,208%	-11,899%	-3,218%	0,0	24.076,6	1.864,8
2001	7,208%	-11,899%	-3,218%	0,0	24.437,8	1.892,7

Grafiek - Evolutie van de fiscale capaciteit van de gewesten – afwijking t.o.v. het rijksgemiddelde

Het *aantal inwoners jonger dan 18 jaar* werd bepaald rekening houdend met de overeenkomst tussen de federale overheid en de gewesten en de gemeenschappen van 5/10/1999. Voor 2000 werd de toestand genomen op 30/6/1999, waarneming op 31/8/2000. Voor 2001 werd de toestand genomen op 30/6/2000, waarneming op 31/8/2000.

Verdeelsleutel onderwijsmiddelen – artikel 39§2 van de financieringswet : de middelen werden bepaald op basis van de verdeelsleutel (42,45% voor de Vlaamse Gemeenschap , 57,55% voor de Franse Gemeenschap) zoals die voor de overgangperiode werd vastgelegd. Bij de budgetcontrole 2001 zal rekening worden gehouden met de reële leerlingentellingen, zoals geverifieerd door het Rekenhof. Het vermoedelijk effect van de herziening van de verdeelsleutel, zijnde 1.800 miljoen BEF, werd in mindering gebracht, op de voorziene BTW-middelen.

2.2 Vermoedelijke afrekening 2000

Bij de begrotingsopmaak wordt telkens een inschatting gemaakt van de vermoedelijke afrekening over het lopende jaar. Hiertoe wordt het vermoedelijk cijfer 2000, op basis van de recentste parameters, vergeleken met het bedrag, ingeschreven bij de budgetcontrole 2000 (excl. de afrekening 1999).

Tabel 17 Vermoedelijke afrekening 2000 - detail

			Miljoenen BEF
	Budgetcontrole 2000	Vermoedelijk 2000	Vermoedelijke afrekening
Gewest (P.B.-middelen)			
som vier delen	231.411,1	234.681,2	3.270,1
Bijkomende middelen	1.849,7	1.868,0	18,3
landbouw			
Totaal Gewest	233.260,8	236.549,1	3.288,3
Gemeenschap			
BTW-middelen	213.070,1	214.169,1	1.099,0
P.B.-middelen	107.616,1	109.116,1	1.500,0
Totaal Gemeenschap	320.686,2	323.285,2	2.599,0
Algemeen totaal	553.947,0	559.834,3	5.887,3

Uit de tabel blijkt dat de Vlaamse Gemeenschap 5.887,3 mio BEF extra kan verwachten voor 2000, bovenop de begrote ontvangsten. Dit is te wijten aan een herschatting van de parameters 1999 en 2000. Vermits deze middelen niet werden voorzien bij de begrotingscontrole 2000, mogen zij in rekening worden gebracht voor 2001.

Hierna wordt in detail weergegeven wat het effect is van de herinschatting per parameter.

Tabel 18 Componenten van de herraming 2000 voor de samengevoegde en gedeelde belastingen

Herinschatting parameterwaarden	Effect van de toepassing van de definitieve parameterwaarden voor begrotingsjaar 2000 op de raming begrotingscontrole 2000
Reële BNI-groei van 1999. (Op basis van het gekend cijfer 1999 van de NBB gebracht van 1,8% naar 1,96%)	519,9
Reële BNI-groei van 2000. (Op basis van het nieuw geraamde cijfer 2000 gebracht van 2,5% naar 3,0%)	1.665,4
Inflatie 2000. (Aanpassing inflatie 2000 door voorspellingen planbureau van 1,3% naar 1,8%)	2.745,0
Opbrengst PB Invoeging van realisaties aj 1999, i.p.v. realisaties aj 1998	909,8
Aantal inwoners -18 jaar (waarneming 31/08/00 i.p.v. waarneming 09/02/2000)	47,3
Totaal effect	+ 5.887,4

De stijging in deze categorie van ontvangsten kan verklaard worden door de middelen uit de personenbelasting. Dit is te wijten aan verschillende factoren :

- in het cijfer van 2000 aangepast was de afrekening 1999 voor een bedrag van –324,7 mio BEF inbegrepen;
- door de aanpassing van de parameters reële BNI-groei en inflatie voor 1999 en 2000 wordt vertrokken van een hogere basis voor de berekening van de middelen 2001;
- de werking van het effect van de parameters reële BNI-groei en inflatie voor 2001;
- de verbeterde fiscale capaciteit;
- de vermoedelijke afrekening 2000 voor een bedrag van 4.788,3 mio BEF bij de P.B.-middelen.

Voor de BTW-middelen noteren we een gematigder groei van ongeveer 2,5%. Deze middelen zijn niet afhankelijk van de reële BNI-groei, maar worden bepaald in functie van de inflatie en de evolutie van de denataliteitscoëfficiënt. Gezien nog geen rekening werd gehouden met een nieuwe verdeelsleutel voor de leerlingen, wordt evenals bij de budgetcontrole 2000 1.800 miljard BEF afgetrokken om het mogelijk effect van de wijziging van de verdeelsleutel op te vangen. Ook hier wordt de groeivoet van de middelen mede bepaald door de vermoedelijke afrekening 2000 (1.099,1 miljoen BEF voor de BTW-middelen).

2.3 Samenvattend overzicht van de middelen 2001

Samenvattend worden de volgende samengevoegde en gedeelde belastingen ingeschreven voor 2001 :

Tabel 19 Samenvattend overzicht voor 2001 van de samengevoegde en gedeelde belastingen

					<i>Miljoenen BEF</i>
	2001	vermoedelijke	Sint-Elooi	Totaal 2001	Post begroting
		afrek. 2000			
Gewest (PB-middelen)					
eerste vier gedeelten	244.156,4	3.270,1		247.426,6	PR 83.30 BA 49.22
bijkomende middelen landbouw	1.943,4	18,2		1.961,6	PR 83.30 BA 49.22
Totaal gewest	246.099,8	3.288,3		249.388,1	PR 83.30 BA 49.22
Gemeenschap					
eerste gedeelte (BTW)	217.457,6	1.098,9	-1.800,0	216.756,5	PR 82.20 BA 49.21
tweede gedeelte (PB)	113.521,7	1.500,0		115.021,7	PR 82.20 BA 49.21
Totaal gemeenschap	330.979,3	2.598,9		331.778,2	PR 82.20 BA 49.21
ALGEMEEN TOTAAL	577.079,1	5.887,3	-1.800,0	581.166,3	

3. De gewestelijke belastingen

3.1. Algemeen overzicht

De gewestelijke belastingen kunnen voor 2001, als volgt geraamd worden.

Tabel 20 :De gewestelijke belastingen 1998-2001

									<i>Miljoenen BEF/1000 EUR</i>
	1998	1999	1999	2000	2000	2001 initieel	%variatie		
	aangepast	initieel	aangepast	initieel	aangepast	in BEF	in EUR	2000/2001	
Spelen en weddenschappen	961,6	844,6	900,0	862,4	862,4	822,0	20376,8	-4,7%	
Autom. Ontspanningstoestellen	1110,0	1211,8	1375,5	1568,7	1568,7	1645,0	40778,5	4,9%	
Openingsbelasting	354,4	359,4	320,0	367,8	367,8	367,8	9117,5	0,0%	
Successierecht	14800,0	15357,2	17600,0	19686,0	19686,0	21728,7	538640,4	10,4	
Onroerende voorheffing	3855,7	3909,7	3909,7	3909,7	3909,7	4275,1	105976,3	9,3%	
Registratierecht	12500,0	13582,0	14000,0	16388,7	16388,7	17892,6	443546,7	9,2%	
Nalatigheidsintresten		450,0	150,0	150,0	150,0	356,9	8847,3	137,9%	
Leegstandsheffing	285,0	295,0	159,9	110,0	110,0	330,0	8180,5	200,0%	
Totaal	33866,7	36009,7	38415,1	43043,3	43043,3	47418,1	1175464,1	10,2%	

BRON : Middelenbegrotingen.

3.2. Elementen m.b.t. de ramingen 2001

Het blijft een preciaire oefening om deze belastingen op een zeer accurate wijze te ramen. Toch kan men op grond van een aantal elementen trachten om de evolutie van de verschillende belastingen zo nauwkeurig mogelijk te vatten.

3.2.1. *Spelen en weddenschappen*

Voor de belastingen op spelen- en weddenschappen kan de voor 2000 weerhouden raming niet doorgetrokken worden. Rekening houdend met het optrekken van de bedragen van de inleggelden onder dewelke er geen belasting meer verschuldigd is, is een lichte vermindering van de verwachte ontvangsten verantwoord.

3.2.2. *Automatische ontspanningstoestellen*

De belasting op de automatische ontspanningstoestellen heeft de voorgaande jaren onder invloed van de aanpassing van de regelgeving voor de seizoenbedrijven die in de loop van 1998 werd doorgevoerd, een zeer belangrijke stijging gekend. Rekening houdend met de realisaties voor 1999 en de inningen in de eerste maanden van 2000 mag de vooropgestelde stijging als realistisch aanzien worden.

3.2.3. *Openingsbelasting*

De openingsbelasting kent een onregelmatige evolutie en werd voorzichtigheidshalve, rekening houdend met de realisaties voor 1999, geraamd op het niveau van de voor het begrotingsjaar 2000 verwachte ontvangsten.

3.2.4. *Successierechten*

Voor de raming van de successierechten kan, uitgaand van voorzichtige parameters (w.o. de groei van het vermogen één van de belangrijkste is) gesteld worden dat, mede op basis van de reeds gekende overlijdens, de aangifte periode (6 maand), de betalingstermijn (5 maand) en de doorstortingstermijn waarover de federale overheid beschikt (1 maand), de vooropgestelde raming voor 2001 - hoewel zij een aanzienlijke stijging betekent t.o.v. de uiterst voorzichtige raming voor 2000 – realistisch is.

3.2.5. *Onroerende voorheffing (OV)*

Ook de onroerende voorheffing werd behoudend ingeschat. Vanaf 1999 heeft de Vlaamse Gemeenschap de inning van de onroerende voorheffing in eigen beheer genomen. Deze inning is o.a. door de wijziging van de wetgeving die op hetzelfde ogenblik werd doorgevoerd met enige vertraging op gang gekomen. De meeste kinderziekten zijn ondertussen verholpen en de inningen zijn thans op kruissnelheid (t.t.z. globaal, quasi even snel als voorheen de federale overheid) gekomen.

Vanaf augustus 1999 was het duidelijk dat de bestanden, die zouden gekoppeld worden met het oog op de automatische toekenning van de vermindering, niet zonder een groot aantal fouten koppelbaar waren. Bijgevolg diende de voorziene, snelle inhaalbeweging stopgezet te worden, om te vermijden dat het aantal bezwaarschriften, dat reeds (veel) te hoog lag, nog verder zouden oplopen. Het duurde tot november 1999, vooraleer het inkohieringsritme van 1998 kon worden ingehaald. Voortgaande op de inkohieringen van 2000 tot en met de maand augustus zou het ritme dat van 1998 benaderen.

Zelfs al is het hoog aantal fouten onaanvaardbaar naar de toekomst toe, er blijkt toch dat dank zij de automatische toekenning van de verminderingen een der basisbeginselen van de fiscaliteit, zijnde een correcte toepassing van de wetgeving, wordt gerealiseerd.

Immers, hoewel er helaas geen federale statistieken bestaan, die tot op het niveau van de belastingsplichtige desaggregeerbaar zijn (wat dus een vergelijking onmogelijk maakt), blijkt toch dat het aantal toegekende

verminderingen veel hoger ligt dan voorheen. Zelfs al is de fiscale kost ervan relatief gering – ca. 716 miljoen BEF (vermits het grootste deel van de OV opcentiemen zijn ten gunste van gemeenten en provincies kan de budgettaire weerslag voor het Vlaams gewest op ongeveer 51 miljoen BEF worden becijferd) toch is de weerslag sociaal belangrijk. Het verhoogde aantal verminderingen is vooral te vinden in de categorie bescheiden woningen, waarvan de eigenaar redelijkerwijze ook bescheiden inkomsten zal hebben. Voor de volledigheid dient overigens opgemerkt dat een lineaire vergelijking voor de vermindering bescheiden woning niet 100% correct is omdat de voorwaarden om in aanmerking te komen in Vlaanderen in 1999 iets soepeler waren dan voorheen. Om in aanmerking te komen moest het totale kadastrale inkomen van de eigendommen gelegen in het Vlaams gewest lager liggen dan 30.000 BEF. Voorheen werd de grens van 30.000 BEF genomen voor alle eigendommen gelegen in gans België.

Het aantal additionele belastingplichtigen die ingevolge de gewijzigde decreetgeving konden genieten van deze vermindering mag echter als verwaarloosbaar worden beschouwd.

Tabel 21 Vergelijking voornaamste verminderingen OV 1998-1999

<i>In aantallen</i>		
Jaar	Bescheiden woning	Kinderen/gehandicapten
1998	543.460	528.562
1999 (zonder bezwaren)	675.459	493.392
1999 (inc. Raming weerslag bezwaren)	705.474	523.414
Vershil rij 1 en 3	162.014	-5.148

Op zich lijkt het aantal verminderingen voor kinderen/gehandicapten licht te dalen. Dit saldo verbergt echter twee bewegingen : hoewel een aanzienlijk aantal extra-verminderingen werd opgenomen, werd omgekeerd een aanzienlijk aantal (nooit herroepen) verminderingen thans automatisch teruggenomen.

In de vroegere wetgeving diende men immers niet alleen de vermindering zelf te vragen, maar ook de stopzetting ervan mede te delen (hetgeen relatief vaak werd vergeten). Bij gebrek aan federale statistieken is het helaas onmogelijk een correct cijfer te geven voor deze twee bewegingen.

Tabel 22 Vergelijking voornaamste verminderingen OV 1998-1999

<i>in duizenden BEF totale OV</i>		
Jaar	Bescheiden woning	Kinderen/gehandicapten
1998	1.366.905	1.810.809
1999 (zonder bezwaren)	1.651.830	2.044.467
1999 (inc. Raming weerslag bezwaren)	1.725.194	2.168.803
Vershil rij 1 en 3	358.289	357.994

De raming voor 2001 gaat – bij gebrek aan definitieve cijfergegevens voor het jaar 2000 – uit van ontvangstengegevens 1999. Hierbij werd rekening gehouden met de nieuwbouw (en de hieruit voortvloeiende stijging van het globaal kadastraal inkomen in Vlaanderen), alsook met de indexstijgingen naar 2000 en 2001 volgens de formule uit het W.I.B. '92.

3.2.6. Registratierechten

Rekening houdend met de realisaties voor 1999 en de verwachte realisaties voor 2000 wordt een stijging met 9,2 % mogelijk geacht.

3.2.7. De nalatigheidsintresten

De raming voor 2001 wordt op het niveau van de ontvangsten 1999 gebracht. Deze raming stemt overeen met de door de Federale Overheid, die instaat voor de inning van deze middelen, geraamde ontvangsten.

3.2.8. De leegstandsheffing

Gezien de inventarisatie van leegstaande, verkrotte en verwaarloosde gebouwen op kruissnelheid is gekomen en bijgevolg eveneens de inning, kan een ernstige stijging van de ontvangsten (gebaseerd op deze inventaris) verwacht worden.

4. Gemeenschapsbelastingen : het kijk- en luistergeld

Naast de gewestelijke belastingen ontvangt Vlaanderen ook de opbrengst van het kijk- en luistergeld. Deze belasting wordt beheerst door een federale wet. De opbrengst van deze belasting wordt voor het volledige bedrag toegewezen aan de gemeenschappen waarbij de opbrengsten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in een 20/80 verhouding toegewezen worden. De evolutie van deze enige gemeenschapsbelasting kan als volgt ingeschat worden :

Tabel 23 Het kijk- en luistergeld 1998-2001

Miljoenen BEF

	1998 aangepast	1999 initieel	1999 aangepast	2000 initieel	2000 aangepast	2001i in BEF	%variatie 2000a/2001i
Kijk- en luistergeld	17232,8	17594,9	17839,7	17950,0	17950,0	18980,4	5,7%

De Vlaamse gemeenschapsbelasting wordt via de CV Intercommunale Vereniging CIPAL geïnd. De tarieven van deze heffing zijn gebonden aan de index van de consumptieprijsen. Gezien de toename van het aantal aangiften is de vooropgestelde stijging verantwoord.

5. De andere ontvangsten

Tabel 24 De andere ontvangsten 1996-2001

In miljoen BEF								%
	1996a	1997a	1998a	1999a	2000i	2000a	2001i	variatie 2000a/ 2001i
Trekkingsrechten	6.800,0	6.800,0	6.800,0	6.800,0	6.800,0	7.800,0	8.936,0	14,56%
Dotatie buitenl. Studenten	356,4	364,9	369,0	373,8	378,6	1.115,9	1.132,6	1,50%
Dotatie Schoolgebouwen	99,8	32,3	32,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00%
Overige ontvangsten	5.931,8	6.123,2	6.674,5	6.045,5	6.155,2	6.238,3	4.996,1	-19,91%
Toegewezen ontvangsten (a)	2.678,7	5.178,9	1.152,5	1.252,7	1.510,5	1.872,0	2.121,5	13,33%
Totaal	15.866,7	18.499,3	15.028,3	14.472,0	14.844,3	17.026,2	17.186,2	0,94%

(a) exclusief leegstandheffing

BRON : Middelenbegrotingen

De **trekkingsrechten tewerkstelling** werden tussen 1989 en 1999 nominaal constant gehouden. In het eind 1999 afgesloten Sint-Elooiakkoord werd overeengekomen om het bedrag van deze trekkingsrechten, voor alle gewesten samen, gedurende 3 jaar met telkens 2,0 miljard BEF te verhogen. In 2001 wordt de tweede schijf voorzien. Aldus stijgen de totale trekkingsrechten tot 16,6 miljard BEF. Vlaanderen ontvangt daarvan 53,84% of de in de begroting voorziene 8,9 miljard BEF.

De **dotatie buitenlandse studenten** werd in 2000 in het kader van het Sint-Elooiakkoord en als gevolg van de sterke stijging van het aantal buitenlandse studenten, verhoogd. In 2001 wordt zoals voorzien in de bijzondere financieringswet, de indexering verrekend.

De **overige ontvangsten** worden gevormd door een veelheid van kleinere, relatief beperkte eigen ontvangsten die door de verschillende departementen worden geïnd. Deze ontvangsten zijn vrij stabiel. De sterke daling voor 2001 komt doordat de loodsen werden ondergebracht in een afzonderlijke DAB. Daardoor komen de loodsgelden (in 2000 goed voor 2.201,0 mio BEF) niet meer voor in de algemene ontvangsten van de Vlaamse Gemeenschap, maar wel als ontvangsten van de DAB Loodswezen zelf.

De aan de organieke begrotingsfondsen **toegewezen middelen** stijgen relatief sterk. Deze stijging is volledig te verklaren door de verwachte toename van de terugbetalingen van salarissen-sector onderwijs. Deze ontvangsten kunnen slechts aangewend worden in de mate dat ze effectief geïnd zijn.

HOOFDSTUK VI :

DE UITGAVENBEGROTING 2001

1. Algemeen overzicht

Hierna wordt een overzicht gegeven van de uitgaven zoals die door de Vlaamse regering werden vastgelegd in de begroting 2001.

Tabel 25 :De uitgaven verdeeld per kredietsoort 1999-2001

Miljarden BEF

	1999 aangepast	2000 initieel	2000 aangepast	2001 initieel	Vershil absoluut	in %
NGK	559,4	578,7	576,2	609,3	33,1	5,7%
GVK	39,0	40,7	43,5	52,0	8,5	19,6%
GOK	40,9	39,2	41,4	47,7	6,3	15,2%
VRK	1,6	1,6	1,7	2,3	0,6	33,5%
Macht	57,6	59,0	58,3	66,7	8,4	14,4%
Betalingskredieten	601,9	619,5	619,3	659,3	40,0	6,5%
Beleidskredieten	605,7	623,1	627,8	668,4	40,7	6,5%

In de begroting 2001 voorziet de Vlaamse regering voor 659,3 miljard BEF aan betalingskredieten. Daardoor blijft de regering binnen de normen die ze zich heeft opgelegd. Deze begroting voldoet daarenboven aan de engagementen die de Vlaamse regering genomen heeft in het kader van het Europees stabiliteitspact en het Belgisch stabiliteitsprogramma waarin de Vlaamse Gemeenschap zich via een samenwerkingsakkoord heeft ingeschreven.

Ondanks de voorzichtige inschatting van de middelen bleef er toch een belangrijke marge voor nieuw beleid. Deze marge is gedeeltelijk te danken aan de voorzichtige inschatting van de middelen in de begroting 2000 en vloeit daarenboven voort uit de volledige opvulling van de beleidsruimte.

De regering heeft er bovendien op toegezien dat er een structureel evenwicht blijft tussen de beleids- en de betalingskredieten. De afwijking tussen beide geeft aan dat de regering een aantal nieuwe initiatieven heeft opgestart en/of verdergezet. In de loop van het voorbije jaar werden een aantal beleidsbeslissingen genomen en of voorbereid die in de begroting 2001 een weerspiegeling vinden. Deze beleidsbeslissingen zullen in de komende begrotingen gehonoreerd worden met betalingskredieten.

Bij de bepaling van de beleids- en betalingskredieten werd rekening gehouden met de volgende vastleggingsmachtigingen en vereffeningskredieten.

Tabel 26 Vastleggingsmachtiging en vereffeningskredieten 1999-2000-2001

Machtigingen verrekend in de norm		Aangepast 1999		Aangepast 2000		Initieel 2001	
		Macht.	Vereff.	Macht.	Vereff.	Macht.	Vereff.
35	<i>Administratie Algemene Onderwijsdiensten en Voorlichting</i>	6.313,7	5.640,2	6.132,5	2.968,8	6.133,1	4.903,0
35.4	Algemeen Onderwijs en Vorming	6.313,7	5.640,2	6.132,5	2.968,8	6.133,1	4.903,0
40	<i>Departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur</i>	6.417,0	6.905,5	7.870,0	5.330,4	6.370,0	6.211,9
40.2	Het Vlaams Infrastructuurfonds voor persoonsgebonden aangelegenheden	6.417,0	6.905,5	7.870,0	5.330,4	6.370,0	6.211,9
41	<i>Administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn</i>	911,7	916,6	910,5	763,9	910,5	789,2
41.4	Gezinsaanlegenheden	227,8	251,7	228,0	201,2	228,0	189,9
41.5	Gehandicaptenzorg	683,9	664,9	682,5	562,7	682,5	599,3
45	<i>Administratie cultuur</i>	653,3	597,6	732,5	504,4	732,5	779,6
45.5	Algemeen Cultuurbeleid	653,3	597,6	732,5	504,4	732,5	779,6
49	<i>Diensten van de Secretaris-Generaal</i>	576,8	479,4	603,0	267,1	699,0	682,1
49.1	Dotatie BLOSO	104,3	128,4	125,4	159,1	161,4	135,5
49.2	Dotatie VCGT en KMDA	472,5	351,0	477,6	108,0	537,6	546,6
51	<i>Administratie Economie</i>	10.553,3	7.946,3	8.624,3	9.546,0	14.367,9	10.354,5
51.1	Algemeen Economisch beleid	300,0	0,0	300,0	145,0	300,0	145,0
51.2	Economische Expansie (grote ondernemingen)	10.098,5	7.922,9	8.167,7	9.391,0	14.067,9	10.209,5
51.9	Extern economisch beleid	154,8	23,4	156,6	10,0	0,0	0,0
52	<i>Administratie Werkgelegenheid</i>	0,0	0,0	25,3	24,9	25,0	20,0
52.4	Werkgelegenheid			25,3	24,9	25,0	20,0
53	<i>Administratie Binnenlandse Aangelegenheden</i>	5.055,1	4.860,0	5.059,5	5.665,0	5.182,4	5.520,0
53.1	Lokale en Regionale Besturen	5.055,1	4.860,0	5.059,5	5.665,0	5.182,4	5.520,0
54	<i>Landbouw</i>	153,5	55,1	155,2	143,3	155,2	143,3
54.1	Promotie van de landbouw	153,5	55,1	155,2	143,3	155,2	143,3
61	<i>Administratie Leefmilieu, Natuur en Landinrichting</i>	22.037,9	7.361,0	23.483,3	10.085,6	26.932,0	13.049,4
61.1	Leefmilieu	22.037,9	7.361,0	23.483,3	10.085,6	26.932,0	13.049,4
62	<i>Administratie Ruimtelijke Ordening en Huisvesting</i>	115,3	115,3	0,0	0,0	0,0	0,0
62.6	Sociaal Grond- en Woningbeleid	115,3	115,3	0,0	0,0	0,0	0,0
71	<i>Administratie Wetenschap en Innovatie</i>	4.381,3	2.807,1	4.324,9	1.951,4	4.724,9	4.345,6
71.3	Wetenschapsbeleid economische finaliteit	4.381,3	2.807,1	4.324,9	1.951,4	4.724,9	4.345,6
72	<i>Administratie media</i>	427,8	230,0	428,1	230,0	433,1	235,0
72.1	Media en film	427,8	230,0	428,1	230,0	433,1	235,0
	Totaal	57.596,7	37.914,1	58.349,1	37.480,8	66.665,6	47.033,6

Gezien de m.b.t. het MINA fonds en VIF gehanteerde methode worden de op die fondsen aangegane verplichtingen volledig gedekt door de geraamde eigen ontvangsten en de dotatie vanuit de Vlaamse begroting.

2. De uitgavenbegroting 2001 per beleidsdomein

De evoluties in de begroting 2001 kunnen benaderd worden vanuit een indeling per beleidsdomein. Het betreft hier een ad hoc begrip dat de term “programma” overstijgt maar nauwer aansluit bij de politieke en functionele realiteit van de begroting.

Tabel 27 De uitgaven in termen van beleidskredieten per beleidsdomein

Miljoenen BEF

	2000 initieel	2000 aangepast	2001 initieel	Vershil 2001/ 2000 aangepast	
Statutaire werking	3.589,7	3.616,7	3.701,2	84,5	2,34%
Kanselarij	464,3	454,1	805,0	350,9	77,27%
Buitenlands beleid	973,1	1.002,9	1.361,5	358,6	35,76%
Brussel	864,0	1.183,2	1.217,7	34,5	2,92%
Statistiek	20,0	16,0	34,0	18,0	112,50%
Financiën	26.887,3	27.972,5	31.627,8	3.655,3	13,07%
Gebouwen en ambtenaren	23.288,4	24.437,8	25.059,9	622,1	2,55%
Onderwijs	262.108,4	263.457,8	274.127,7	10.669,9	4,05%
Welzijn en gezondheid	73.741,1	73.728,2	81.640,9	7.912,7	10,73%
Cultuur en jeugd	11.685,5	11.885,8	12.766,2	880,4	7,41%
Toerisme	1.442,5	1.440,3	1.728,3	288,0	20,00%
Economie	11.668,4	17.979,4	16.526,4	- 1.453,0	-8,08%
Werkgelegenheid	33.812,6	32.152,4	29.128,0	- 3.024,4	-9,41%
Lokale overheden	61.334,0	61.315,9	62.830,6	1.514,7	2,47%
Land- en tuinbouw	4.621,6	4.501,1	4.336,7	- 164,4	-3,65%
Milieu	27.385,2	26.825,2	30.494,8	3.669,6	13,68%
Ruimtelijke ordening	803,1	749,2	896,6	147,4	19,67%
Monumenten en huisvesting	21.930,6	22.897,9	26.121,1	3.223,2	14,08%
Wegen en water	35.600,0	37.831,6	41.290,1	3.458,5	9,14%
Gemeenschappelijk vervoer	14.746,3	15.021,8	16.368,5	1.346,7	8,96%
Wetenschappen	17.322,5	17.340,0	17.838,1	498,1	2,87%
Media	9.254,6	9.254,4	9.649,4	395,0	4,27%
Sport	1.668,9	1.569,9	1.810,4	240,5	15,32%
Energie	184,7	207,6	256,5	48,9	23,55%
Totaal	645.396,8	656.841,7	691.617,4	34.775,7	5,29%

BRUSSEL EN DE VLAAMSE RAND

Voor Brusselse Zaken noteren we enkele nieuwe initiatieven w.o. het opstarten van de taalklachtendienst en van een taalpromotiedienst. Daarnaast worden middelen voorzien voor de verdere uitrusting van T.V. Brussel. In de begroting 2001 komt de regering haar engagement tegenover de VGC na.

In de Vlaamse Rand wordt de verspreiding van de Randkrant met speciale katern extra ondersteund.

KANSELARIJ EN VOORLICHTING

Ingevolge het centraliseren van alle communicatie-initiatieven van de Vlaamse regering in deze begroting kennen de kredieten een zeer sterke groei.

GELIJKE KANSENBELEID

De begroting 2001 maakt een aantal nieuwe initiatieven mogelijk w.o. provinciale steunpunten toegankelijkheid, platform voor de rechten van personen met een handicap en mobiliteit van personen met een handicap. De daarvoor noodzakelijke stijging van de kredieten (48 miljoen BEF) wordt gefinancierd door interne verschuivingen en heroriënteringen vanuit andere programma's.

BUITENLANDS BELEID, BUITENLANDSE HANDEL, EXPORTBEVORDERING EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

De kredieten voor Buitenlands Beleid stijgen per saldo als gevolg van de inschrijving van een globaal krediet voor het EU-voorzitterschap (200 miljoen BEF). Daarnaast worden specifieke uitgaven overgeheveld naar het programma Media. Na correctie voor die elementen kan nog een stijging vastgesteld worden. De voorziene kredieten worden geheroriënteerd ten behoeve van de aanwerving van bijkomende attachés, terwijl daarnaast kredieten gereserveerd worden voor de landen waarmee bilaterale akkoorden werden afgesloten. Voor een versterking van de samenwerking met multilaterale organisaties zijn eveneens bijkomende kredieten voorzien.

Binnen de middelen voor Buitenlandse Handel werd een herschikking doorgevoerd. De kredieten van het Fonds Vlaanderen-Azië, dat wordt afgeschaft, worden geheroriënteerd en zullen aangewend worden voor de versterking van de Vlaamse Economische Vertegenwoordigingen (+50 miljoen BEF) en voor de uitbreiding van de middelen voor de ter beschikking stelling van Vlaamse uitrustingsgoederen (+ 40 miljoen BEF).

De sector Ontwikkelingssamenwerking krijgt een bijzondere impuls, door de implementatie van hiertoe bestemde budgetten in de verscheidene departementen. Zodoende krijgt ontwikkelingssamenwerking een speciale aandacht in het globale beleid. De op dit programma voorziene kredieten zullen in belangrijke mate geheralloceerd worden voor de stimulering van het ontwikkelingssamenwerkingsbewustzijn bij de bevolking en voor het sluiten van convenanten met andere overheden.

PLANNING EN STATISTIEK

Het krediet verhoogt sterk en is naast de traditionele taken bestemd voor de uitbouw en de opvolging van de beheers- en beleidscyclus in de Vlaamse Gemeenschap.

FINANCIËN

In de begroting 2001 wordt de politiek van schuldvermindering voortgezet. Deze begroting voorziet een bedrag van 8,6 miljard BEF voor indirecte schuldafbouw. Verder wordt voorzien dat 18,3 miljard BEF aan directe schuld op de eindvervaldag zal worden terugbetaald.

Het totaal van voormelde bedragen ligt hoger dan het overschot dat volgens de strengste HRF- norm voor het begrotingsjaar 2001 (13,9 miljard BEF) moet gerealiseerd worden. Daarom zal in eerste instantie naast het begrotingsoverschot ook een deel van de privatiseringsopbrengsten en van de overtollige kasmiddelen aangewend worden voor deze aflossingen.

Op dit programma staan ook de kredieten voor de afcentiemen ingeschreven. Zoals vorig jaar aangekondigd kennen deze kredieten een verdubbeling. De begroting 2001 voorziet 6,4 miljard BEF.

Daarnaast worden op deze afdeling ook de provisionele kredieten opgenomen. Daarbij werd rekening gehouden met een nieuwe indexsprong in de loop van het jaar 2001, alsook met de provisionering van middelen in het kader van de af te sluiten CAO's.

GEBOUWEN

Wat de gebouwen van de Vlaamse Gemeenschap betreft zullen de Vlaamse Administratieve Centra van Hasselt en Leuven gerealiseerd worden. Voor Hasselt zullen de bouwwerken nog dit jaar worden aangevat. Het VAC Hasselt moet begin 2003 afgewerkt zijn. Voor het VAC Leuven zal overgegaan worden tot de

grondaankoop en het opmaken van het ontwerp. Bovendien zijn de kredieten ingeschreven voor de vestiging van de Vlaamse vertegenwoordiging in Parijs.

ONDERWIJS

De onderwijsbegroting 2001 voorziet de kredieten voor de uitvoering van de doelstellingen zoals vervat in het regeerakkoord en de beleidsbrief.

De toename van de kredieten is, naast de gekende ‘automatismen’ en recurrente budgettaire effecten van o.a. de evolutie van de leerlingen/studenten, de salarisevolutie, de uitvoering van bestaande akkoorden (CAO’s, Tivoli...) enz., te verklaren door een aanzienlijk aantal nieuwe accenten en actiepunten.

In de begroting werd de noodzakelijke ruimte vrijgemaakt voor de verdere uitvoering van de CAO IV en CAO V. De besprekingen over de CAO VI (2001-2002) zullen gefocust worden op de taakbelasting, het comfort, de kwaliteit en de herwaardering van het lerarenberoep. De uitvoering van de intersectorale CAO, de sectorale CAO’s IV en V en de discussie omtrent een CAO VI vertegenwoordigen een bijkomend budget van 3 miljard BEF in de begroting 2001.

Om de scholen toe te laten aan te sluiten bij de technologische ontwikkelingen en de evoluties in de beroepspraktijk worden - in samenwerking met het bedrijfsleven - regionale technologische centra opgestart. Deze technologische centra moeten de scholen netoverschrijdend (hoog)technologische infrastructuur en opleidingsonderdelen aanbieden.

Dit schooljaar wordt het modulair onderwijs opgestart. Een overleggroep staat in voor de permanente opvolging en evaluatie. In het modulariseringsproject zal ook worden gestart met het voorbereiden van experimenten - voornamelijk in het deeltijds beroepssecundair onderwijs - rond de valorisatie en certificering van kennis en vaardigheden die buiten de formele circuits van onderwijs, opleiding en vorming verworven zijn.

Teneinde de kwaliteitszorg en -bewaking te optimaliseren worden in 2001 de nodige kredieten vrijgemaakt om de doelmatigheid van de inspectie- en de begeleidingsdiensten te onderzoeken. Op basis van de resultaten van de doorlichting zullen deze diensten desgevallend in 2002 worden aangepast.

De inspanningen i.v.m. het onderwijsvoorrangs- en zorgverbredingsbeleid worden voortgezet én versterkt. De totale budgettaire inspanning is gestegen van 1.945,2 miljoen BEF in 1999 naar 2.128,4 miljoen BEF in 2000, tot 2.557,8 miljoen BEF in 2001. Sinds de invoering van dit beleid is gebleken dat een blijvende aandacht van de overheid nodig is voor die scholen die door de specificiteit van hun leerlingenpopulatie een zwaardere opdracht hebben.

Voor scholen met bijzondere noden uit het gewoon secundair onderwijs, werd met ingang van 1 september 2000 een extra ondersteuningsbeleid opgezet, waardoor bijkomend gekwalificeerd personeel kan ingezet worden om werk te maken van specifieke maatregelen ten aanzien van kansarmoede en risicogedrag.

Voor het basisonderwijs wordt dit schooljaar verwacht dat minstens evenveel scholen als vorig schooljaar (nl. 213) een dossier zullen indienen voor het inrichten van een onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers.

Binnen het geheel van het volwassenenonderwijs zal, in het kader van de ‘inburgering’ bijzondere aandacht gaan naar het onderwijs in Nederlands Tweede taal. Dit moet leiden tot een (gefaseerd) wegwerken van de wachtlijsten.

In samenwerking met de VZW Voorrangbeleid Brussel en met de Vlaamse Gemeenschapscommissie werd op 1 september 2000 een extra begeleidingskader voor de Nederlandstalige basisscholen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest opgezet.

In het kader van de informatie- en communicatietechnologie (ICT) in het onderwijs, en mede in het kader van de conclusies van de Top van Lissabon, werden in de begroting 2001 alle middelen van PC/KD, die gealloceerd waren onder wetenschapsbeleid, ondergebracht bij onderwijs. Dit programma zal volgend

schooljaar worden verder gezet en samen met de gefaseerde implementatie van de beslissingen van de Europese Top van Lissabon (toegang van alle scholen en leerkrachten tot internet en multimedia) wordt daartoe een bijkomend budget voorzien van 340 miljoen BEF.

De regionale expertisenetwerken, die nascholing moeten aanbieden inzake pedagogisch gebruik van ICT en die de scholen technisch en organisatorisch ondersteunen, zullen operationeel zijn in de loop van het jaar 2001.

Nog dit jaar zal tijdens een grootschalig ICT-forum structureel overleg met alle betrokkenen plaatsvinden, dat zal uitmonden in een geïntegreerd ICT-beleidsplan. Op het ICT-Forum zullen de doelstellingen en kritische succesfactoren van het ICT-beleid in het onderwijs worden uitgeklaard, taakafspraken gemaakt, engagementen aangegaan en partnerschappen gesloten. Het globale ICT budget voor onderwijs belooft meer dan 1 miljard BEF in 2001.

In het kader van de inburgering en om concentratiescholen te ondersteunen bij het actiever betrekken van allochtone ouders bij het schoolleven van hun kinderen, zullen projecten rond NT2 in het basisonderwijs worden uitgewerkt. Het is de bedoeling de kennis van het Nederlands van allochtone ouders te stimuleren via de opvolging van het onderwijs van hun kinderen.

Een kwalitatief leerlingenvervoer aanbieden is een belangrijke operationele doelstelling. De leerlingenstijging in het buitengewoon onderwijs en de meerkost van heraanbestedingen van ritten vereisen extra middelen om eenzelfde kwaliteitsniveau te behouden.

Het tertiair onderwijs dient in de uitvoering van zijn maatschappelijke opdracht versterkt. In Vlaanderen zal de structuurhervorming tertiair onderwijs - conform de Bologna-verklaring - de samenwerking tussen hogescholen en universiteiten faciliteren.

Voor de periode 2001-2004 zal voor de financiering van het universitair onderwijs een overgangsregeling worden uitgewerkt met de volgende accenten : studentonafhankelijke enveloppes, incentives voor onderwijsoptimalisatie, versterking academisch onderzoek en onderwijsvernieuwing en bijkomende middelen voor herstructurering in ruil voor gehooriënteerde werkmiddelen. Ondertussen wordt een nieuwe financieringsregeling uitgewerkt die vanaf 2005 kan worden ingevoerd.

De studietoelagen en sociale voorzieningen dienen te worden geoptimaliseerd. De basisdoelstelling is dat eenieder onbelemmerd aan het hoger onderwijs kan participeren. Hiertoe worden diverse middelen aangewend, o.m. studietoelagen en sociale voorzieningen. Er moet een consensus komen omtrent de optimale besteding van al deze middelen in functie van de basisdoelstellingen. De bedragen van de studietoelagen worden opgetrokken om efficiënter tussen te komen in de directe studiekosten. Hiervoor werd een bijkomend bedrag van 200 miljoen BEF voorzien. Het bedrag per hogeschoolstudent inzake sociale voorzieningen zal in 2001 met 1000 frank worden opgetrokken.

Om het recht op levenslang leren voor alle burgers -vooral voor de kansarmen- te garanderen, zal de Vlaamse regering een coherent beleid uitbouwen, dat lokaal verankerd wordt. Het afbakenen van verantwoordelijkheden tussen de diverse actoren die in het kader van levenslang leren operationeel zijn en het bepalen van hun kerntaken is een belangrijke opdracht, waarvan al werk wordt gemaakt door de Edufora. Deze moeten immers zorgen voor het transparant en overzichtelijk maken van het grote aanbod aan opleidingen, de behoeftedetectie en de planmatige uitbouw van het vormingsaanbod. Het aanbod dat door de overheid wordt gesubsidieerd of gefinancierd zal on-line ter beschikking gesteld worden van het publiek. Eveneens met het oog op het stimuleren van levenslang leren moet vooruitgang worden geboekt in het certificeren van competenties die op zeer verschillende manieren kunnen worden verworven.

WELZIJN

De éénmalige verhoging in 2000 van de machtigingen op het VIPA met 1,5 miljard BEF wordt niet verder doorgetrokken. De beheersbaarheid van de stroom aan investeringsdossiers zal, binnen de nu aangehouden investeringsmarge, aan een onderzoek worden onderworpen.

In het kader van de social profit worden op een nieuw programma provisionele kredieten ingeschreven ten belope van ruim 7 miljard BEF. Die enveloppe maakt de volledige uitvoering van het sociaal akkoord (zoals gepland voor 2001) mogelijk. De regularisatie van de DAC – statuten maakt daar integraal deel van uit. Deze kredieten werden in functie daarvan dan ook gedeeltelijk geheroriënteerd vanuit de programma's tewerkstelling.

De stijging van de kredieten op de programma's van welzijn vloeien voor een belangrijk deel voort uit de effecten op jaarbasis van de loonindexering (die na de indexsprong in 2000 voor het volle gewicht wordt doorgerekend in het basiskrediet 2001). Daarnaast worden een aantal belangrijke uitbreidingen en nieuwe klemtonen gelegd.

In aansluiting met de voorzieningen voor het Zorgfonds (waarvoor de begroting opnieuw een dotatie toekent van 4 miljard BEF) is 180 miljoen BEF voorzien voor een verdere uitbreiding van de thuiszorg. Daarmee wordt een volgende stap gezet in de verwezenlijking van de programmatie.

De eerste fase van het beleidsplan voor de kinderopvang wordt in 2001 opgestart en de uitbreiding van de Centra voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning (CKG) wordt verder gezet. De dotatie aan Kind & Gezin wordt daartoe uitgebreid met 670 miljoen BEF.

De omzetting van het decreet op het Persoonlijk Assistentie Budget (PAB) in een structurele aanpak wordt vanaf 2001 een feit. Daarnaast zal de nodige prioriteit gegeven worden aan de opvang in de zorgsector voor enkele heel specifieke doelgroepen, waarvoor de bestaande wachtlijsten moeten worden weggewerkt. De stijgende vraag naar Individuele Materiële Bijstand (IMB) wordt gehonoreerd, maar vergt hoe dan ook een heroriëntering (rechtvaardige spreiding over alle rechthebbenden). En tenslotte is ruimte voorzien voor de opvang van onvermijdelijke stijgingen in het budget van de sector tewerkstelling op het VFSIPH (in het bijzonder CAO 26). Voor het geheel van deze prioriteiten wordt de dotatie aan het VFSIPH verhoogd met 715 miljoen BEF.

Tenslotte is een globale enveloppe van 100 miljoen BEF gereserveerd voor de uitwerking van de plannen rond integrale jeugdhulpverlening, en is er daarnaast 135 miljoen BEF voorzien voor een beperkt aantal nieuwe initiatieven, waarvan enkele in het domein van het welzijnsbeleid (waaronder de opstart van het justitieel welzijnswerk).

HET GEZONDHEIDSBELEID

In dit domein wordt het budget op het niveau van de budgetcontrole 2000 doorgetrokken. Er zullen een aantal nieuwe impulsen worden gegeven via de hierboven vermelde globale enveloppe van 135 miljoen BEF (met aandacht voor eerstelijnsgezondheidszorg, gezondheid en milieu).

CULTUUR

De minister van Cultuur kondigde aan dat de participatie van de bevolking aan de kunsten en aan culturele activiteiten in het algemeen een zeer sterk accent zou krijgen. (cfr. de 'staat van zaken' in de zaal Vooruit van 7 september jl.). In de begroting 2001 wordt die bekommernis vertaald in "harde" budgettaire cijfers.

In de verschillende afdelingen van de begroting Cultuur worden middelen voorzien voor het ontwikkelen, samen met het 'veld', van participatieprojecten. Daarnaast is het ontwikkelen van een overkoepelende cultuurcommunicatie - 'Vlaanderen cultuurland' - samen met een stevige aanzet voor het uitrusten van cultuurinstellingen en -organisaties met Informatie en Communicatie Technologie één van de voornaamste accenten die in deze begroting gelegd worden.

In juni besliste de regering een belangrijke budgettaire inspanning te doen door de toelagen aan de sector podiumkunsten sterk te laten toenemen. Deze verhoging werd noodzakelijk geacht om de kwaliteit van de creaties en van de producties te garanderen: de artiest moet in de mogelijkheid gesteld worden om in de best mogelijke omstandigheden - en in volle onafhankelijkheid ! - zijn werk te produceren, en met het publiek te confronteren.

Een ander globaal accent bestaat uit de inhaalbeweging die verleden jaar werd ingezet in de sector van de beeldende kunsten en de musea. Voor het eerst zullen ook provinciaal erkende musea een beroep kunnen doen op toelagen van de Vlaamse gemeenschap. De reeds nationaal erkende groeien door. Jonge beeldende kunstenaars krijgen de kansen die nodig zijn om te kunnen doorgroeien. De inhaaloperatie voor het Koninklijk Museum van Antwerpen gaat verder. Een aantal steunpunten worden opgericht, en de quasi onbestaande sector van de architectuur krijgt een belangrijke impuls.

Tenslotte dient ook nog gewezen te worden op het begin van de ondersteuning voor sociaal artistieke projecten in de sector volksontwikkeling en de groei van de experimenten in de jeugdsector.

TOERISME

De werkingsdotatie (+ 70,4 miljoen BEF) en de vastleggingsmachtiging van Toerisme Vlaanderen (+ 60,0 miljoen BEF) worden verhoogd. Met die kredieten worden de basisactiviteiten verder uitgebouwd en tevens worden in 2001 nieuwe initiatieven (uitvoering nieuw takenpakket, implementatie strategisch informaticaplan, nieuw concept sociaal toerisme, aanwezigheid in Brussel, duurzaam toerisme, ...), ontwikkeld.

Bovendien worden bijkomende middelen voorzien voor de cofinanciering van de Europese steunprogramma's (150 miljoen BEF).

Voor de vzw Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen worden de kredieten ingeschreven volgens het decreet van 30 mei 1985, terwijl voor het Kustactieplan de bestaande middelen worden doorgetrokken.

De middelen in verband met de uitgaven voor de werking van de Vlaamse Raad voor het Toerisme worden constant gehouden.

SPORT

De beleidskredieten voor sport inclusief deze ingeschreven onder Welzijn, stijgen van 1,9 miljard BEF naar meer dan 2,2 miljard BEF. Nieuwe accenten worden gelegd op medisch verantwoord sporten (dopingfoon, dopingbus, controleteams bij risicosporten, herprofilering keuringscentra), terwijl bijkomende middelen gaan naar subsidies voor sportinfrastructuur en de subsidiëring van sportfederaties die niet opgenomen zijn in het sporttakkenbeleid.

ECONOMIE

In 2001 wordt in het kader van het economisch ondersteuningsbeleid de over twee jaar gespreide inhaalbeweging inzake de economische expansiedossiers onverminderd verder gezet. De vastleggingsmachtiging handhaaft zich op ongeveer 14 miljard BEF. Aangezien de betalingen gespreid worden over drie jaar, volgen de betalingskredieten met enige vertraging.

De inspanningen voor het aantrekken van buitenlandse investeerders naar Vlaanderen worden verhoogd. De Dienst 'Investeren in Vlaanderen' ziet zijn dotatie met 25 miljoen BEF aangroeien. Deze middelen worden ingezet voor de verdere uitbouw van de interne expertise en know-how met betrekking tot het aantrekken van buitenlandse investeerders.

O.a. in het kader van het levenslang leren wordt de dotatie van het Vlaams Instituut voor Zelfstandig Ondernemen (VIZO) met 145,0 miljoen BEF opgetrokken en bedraagt 2,1 miljard BEF in 2001. De bijkomende inspanning wordt geleverd om de plaatselijke centra voor middenstandsvorming beter op elkaar af te stemmen en om de kwaliteit van het aanbod op te waarderen (informatisering van het netwerk, integrale kwaliteitszorg, opwaarderen van bestaande opleidingsaanbod). Tevens worden voldoende middelen uitgetrokken om de leertijd verder te professionaliseren.

ENERGIE

De kredieten worden enerzijds verhoogd door het op jaarbasis komen van de uitgaven van de Vlaamse Reguleringinstantie voor de energie- en aardgasmarkt (verhoging met 33 miljoen BEF).

In het kader van het rationeel energieverbruik wordt daarenboven 10 miljoen BEF voorzien die de overheid moet toelaten een voorbeeldrol te vervullen. In alle bevoegdheidsdomeinen zullen de nodige accenten gelegd worden die een rationeel energiebeleid kunnen bevorderen.

WERKGELEGENHEID EN BEROEPSOPLEIDING

Het bedrag voor de basisdotatie van de VDAB voor beroepsopleiding dekt de uitgaven in het kader van het gevoerde beleid uitgaande van de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse regering en de VDAB.

Het totaalbedrag van het programma 'Werkgelegenheid' is uiteraard gevoelig gedaald door de overheveling van de DAC (partim)- en IBF-budgetten naar Welzijn (ongeveer 4,3 miljard BEF).

De kredieten voor tewerkstellingsprogramma's worden in de begroting 2001 uitgesplitst over 4 nieuwe basisallocaties:

- uitgaven in het kader van de Gesco's en onderwijsgesco's;
- uitgaven in het kader van het derde arbeidscircuit;
- uitgaven in het kader van het werkervaringsplan-plus;
- uitgaven in het kader van de meerwaardeneconomie.

Voor de lokale werkwinkels worden de huidige implementatieschema's verdergezet. De invoering van dit initiatief wordt gespreid over drie begrotingsjaren verder uitgevoerd.

Verder worden nieuwe middelen (550 miljoen BEF) ingeschreven in het kader van het samenwerkingsakkoord "dienstencheques" dat met de federale overheid zal worden afgesloten.

LOKALE EN REGIONALE BESTUREN

De budgettaire middelen groeien met 1,5 miljard BEF. De decretaal bepaalde aangroei van het Gemeentefonds en het Sociaal Impulsfonds wordt zoals in 2000 opnieuw integraal toegepast. Via PPS-toepassingen zal een impuls worden gegeven aan de stadsvernieuwing.

LANDBOUW

De uitgaven op de begroting landbouw worden in belangrijke mate geheroriënteerd naar de toepassing van milieuvriendelijke landbouwproductiemethoden. De begroting 2001 maakt 1 miljard BEF vrij voor de afbouw van de varkensstapel. Voor de vernieuwde VLIF-reglementering is voortaan 2,3 miljard BEF in de begroting voorzien.

LEEFMILIEU

Op de begroting van OVAM wordt voor bodemsanering en het aanpakken van de brownfields 250 miljoen BEF extra voorzien. Bovendien worden er bijkomende kredieten uitgetrokken voor de aanwerving van extra personeelsleden die specifiek belast zullen worden met de bodemsaneringsdossiers. Door een heroriëntatie in het budget gaat er bovendien meer geld naar de mechanisch-biologische scheidingsinstallaties (118 miljoen BEF).

Op de begroting 2001 wordt 2,6 miljard BEF voorzien voor de subsidies bij de aanleg van rioleringen. Er wordt bovendien een bijkomende inspanning van 200 miljoen BEF geleverd voor de overstromingsproblematiek van het Schijn (Antwerpen- Merksem).

Bij de Vlaamse Landmaatschappij worden er nieuwe kredieten ingeschreven voor de aanwerving van bijkomende personeelsleden voor de Mestbank en voor de uitvoering en opvolging van beheersovereenkomsten. Voor gemeenten die maatregelen nemen om de erosie van de bodem tegen te gaan wordt een bedrag van 100 miljoen BEF vrijgemaakt.

Voor de aankoop van bos- en natuurgebieden door de overheid wordt een bijkomend krediet van 430 miljoen BEF op de begroting ingeschreven.

RUIMTELIJKE ORDENING

De uitvoering van het nieuwe decreet op de Ruimtelijke Ordening en van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen blijft een belangrijk aandachtspunt. Lokale besturen krijgen in het nieuwe decreet heel wat meer verantwoordelijkheden toegeschoven en dragen in belangrijke mate bij tot een succesvolle uitvoering ervan. Steden en gemeenten kunnen genieten van een tussenkomst in de opmaak van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, gemeentelijke plannen van aanleg en gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (270,0 miljoen BEF) en voor de opmaak van hun eerste vergunningenregister en eerste plannenregisters (64,0 miljoen BEF).

Belangrijk ook is dat aan de kleinere gemeenten financiële ondersteuning geboden wordt om hun stedenbouwkundige ambtenaren toe te laten de nodige expertise en know-how te verwerven. Daartoe wordt een vormingsprogramma opgezet (6,0 miljoen BEF frank) en doktert de regering een systeem uit voor tussenkomsten in de opleiding en betaling van gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaren (95,0 miljoen BEF), vergelijkbaar met het systeem van het educatief verlof in de privé-sector.

MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

In de monumenten en landschapszorg wordt opnieuw een fundamentele verhoging van de kredieten doorgevoerd. Sedert het aantreden van deze regering steeg het krediet met 568 miljoen BEF tot 2.374 miljoen BEF.

HUISVESTING

In de huisvestingssector wordt een nieuwe en belangrijke stap gezet op de weg naar de realisatie van 15.000 bijkomende sociale huurwoningen. Het investeringsprogramma wordt verhoogd met 4 miljard BEF.

Het investeringsvolume voor het verlenen van hypothecaire leningen via de VHM wordt bovendien verhoogd met 500 miljoen BEF. Het premiestelsel zal worden hervormd.

INFRASTRUCTUUR EN OPENBAAR VERVOER

Om de meerkost van een strengere milieuwetgeving op te vangen, wordt het krediet voor het onderhoud van de wegen met 350 miljoen BEF verhoogd zodat hetzelfde peil aan onderhoud kan worden aangehouden.

Op het Vlaams Infrastructuurfonds (programma 69.9) wordt voor de wegen bovendien een injectie van 2 miljard BEF gegeven om veiligheidsverhogende investeringen uit te voeren. In concreto gaat het om de herinrichting van de doortochten door gemeenten en steden, het wegwerken van gevaarlijke punten, het uitbouwen van een fiets- en voetpadennetwerk.

In het kader van het openbaar vervoer worden de in 2000 opgestarte projecten nu op jaarbasis gebudgetteerd. De basismobiliteit wordt stapsgewijs verder geïmplementeerd, de tariefstructuur wordt verder vereenvoudigd en met de steden en gemeenten worden steeds meer convenanten afgesloten om het openbaar vervoer af te stemmen op de behoeften van de bevolking. Flankerende maatregelen worden

genomen om het openbaar vervoer aantrekkelijker te maken. Concreet stijgt het budget hierdoor met 1,2 miljard BEF.

In het kader van het algemeen infrastructuur- en verkeersbeleid wordt 43 miljoen BEF voorzien voor de opstart van de mobiliteitsraad Vlaanderen, de verhoging van de subsidie aan de Vlaamse Vereniging voor Verkeerskunde en de subsidiëring van woon-werkprojecten.

Voor het in goede staat brengen van de waterwegen en het saneren van de onderwaterbodems worden de kredieten met 350 miljoen BEF verhoogd. Daar bovenop wordt in het Vlaams Infrastructuurfonds (programma 69.9) 300 miljoen BEF bijkomende kredieten ingeschreven voor het wegwerken van de knelpunten op de waterwegen en investeringen die het vervoer te water verder moeten aanmoedigen.

Op het programma voor de havens worden belangrijke meerkredieten voorzien om Antwerpen als economische pool alle groeikansen te laten. Concreet gaat het om de volgende projecten : de verdere verdieping van de Westerschelde, de Scheur en Wielingen, de wrakkenruiming op de Westerschelde en de vernieuwing voor de basculebruggen op het kanaal Gent-Terneuzen, samen voor een bedrag van nagenoeg 220 miljoen BEF. Op het Vlaams Infrastructuurfonds (programma 69.9) wordt voor de havens bovendien 625 miljoen BEF extra voorzien voor het saneren van de onderwaterbodems en voor kosten ten gevolge van de implementatie van het havendecreet.

Naast de eerder genoemde kredietverhogingen op het Vlaams Infrastructuurfonds wordt op dit fonds nog 100 miljoen BEF extra ingeschreven voor de implementatie van projecten inzake milieuvriendelijke energieproductie uit water en wind langs waterwegen en in havens. Daarentegen wordt het krediet op het Vlaams Infrastructuurfonds verminderd met 650 miljoen BEF door de schrapping van de in 2000 éénmalig ingeschreven middelen voor de sanering van de doortocht van de Leie te Kortrijk en het programma voor het herstel en de versterking van de dijken ten gevolge van de overstromingen van december 1999.

MEDIA EN VRT

De kredieten voor Media stijgen ingevolge de overheveling van middelen uit het programma Buitenlands Beleid.

De stijging van het budget is grotendeels te wijten aan de uitvoering van de beheersovereenkomst met de VRT (dotatiestijging van 4 %).

WETENSCHAPSBELEID

Bij haar aantreden besliste de regering een evaluatie van een aantal aspecten van dit beleid door te voeren. Daarom werden in 2000 de middelen constant gehouden. Als gevolg van die evaluatie worden in de begroting 2001 een aantal bijstellingen doorgevoerd, zonder dat de fundamentele doelstellingen van het beleid daardoor in het gedrang komen.

In 2001 stijgen de budgetten voor onderzoek en technologische innovatie met 1,2 miljard BEF (of 6.4% procent van het budget 'wetenschapsbeleid'). Bovendien worden kredieten ingeschreven op de begroting economie en onderwijs zodat de globale stijging voor wetenschapsbeleid in ruime zin ongeveer 2 miljard BEF belooft.

De middelen zijn evenwichtig verdeeld tussen enerzijds deze voor fundamenteel onderzoek en deze bestemd voor onderzoek met economische en beleidsondersteunende finaliteit. Kennis verwerven en implementeren gaan namelijk altijd samen. Beiden dienen tegelijkertijd en op een evenwichtige manier gestimuleerd te worden.

Bovenop die stijging worden de werkingstoelagen van de universiteiten opnieuw substantieel en structureel verhoogd. Hiermee wordt niet alleen de in het regeerakkoord aangekondigde versterking van de basisfinanciering voor de tweede maal na mekaar verder gezet. Bovendien worden hiermee de middelen vrijgemaakt om het onlangs door de regering goedgekeurd financieringssysteem voor onze universiteiten op te starten.

De middelen voor onderzoek met economische finaliteit stijgen met 400 miljoen BEF. Dit betekent een stijging met 10% t.o.v. 2001 (van 4,3 naar 4,7 miljard BEF). Daarnaast zullen middelen worden vrijgemaakt voor een aantal nieuwe initiatieven. Zo zullen in 2001 in Vlaanderen een aantal specifieke kenniscentra worden opgericht.

In 2001 wordt 200 miljoen BEF vrijgemaakt voor de structurele financiering van het langlopend beleidsrelevant onderzoek. Dit initiatief dat de Vlaamse regering reeds principieel heeft goedgekeurd, komt in de plaats van de financiering van een groot aantal kleine, kortlopende onderzoeksprojecten.

Naast de versterking van de universitaire werkingstoelagen met 383 miljoen BEF, worden de middelen voor het FWO-Vlaanderen verhoogd met 230 miljoen BEF. Deze verhoging zal zowel gebruikt worden om mandaten als onderzoeksprojecten te financieren.

Ook inzake de financiering van het projectmatig onderzoek aan de hogescholen wordt een structurele verhoging met 70 miljoen BEF in de begroting opgenomen.

Tevens wordt 100 miljoen BEF vrijgemaakt om het elektronisch onderzoeksnetwerk in Vlaanderen verder uit te bouwen. Dit netwerk zal een permanent aandachtspunt blijven van de regering. In 2001 zullen de hogescholen op dit netwerk worden aangesloten.

Tabel 28 Overzicht van de bijkomende middelen voor onderzoek technologische ontwikkeling

	<i>Miljoenen BEF</i>
Universitaire werkingstoelagen	383
FWO-Vlaanderen	230
HOBV-fonds	70
Nieuwe initiatieven inzake industriële technologische innovatie	400
Verdere uitbouw elektronisch onderzoeksnetwerk in Vlaanderen.	100
Totaal	1183

BESTAANSMIDDELEN

De begroting 2001 voorziet een aanzet voor het voeren van een marktconform beloningsbeleid en voor het belonen in functie van de geleverde prestaties. Een beperkt aantal nieuwe aanwervingen wordt toegestaan.

De nodige kredieten voor de verdere informatisering van de diensten van de Vlaamse Gemeenschap worden ingeschreven. Het beleidskrediet groeit van 2,6 miljard BEF naar meer dan 3,2 miljard BEF. De invoering van de Euro, de creatie van een enig loket en de ontwikkeling van de netwerksystemen zijn belangrijke beleidsaccenten.

Het Ondersteunde Centrum GIS-Vlaanderen zal verder worden uitgebouwd. Voor de uitbouw en exploitatie van een RTK-GPS netwerk wordt bijkomend 90 miljoen BEF gebudgetteerd.

Indien de uitgaven vanuit de optiek van de betalingskredieten beschouwd worden dan krijgen we volgend beeld :

Tabel 29 Uitgaven in termen van betalingskredieten per beleidsdomein 2000-2001

	2000 initieel	2000 aangepast	2001 initieel	<i>Miljoenen BEF</i> Vershil 2001/ 2000 aangepast	
Statutaire werking	3.589,7	3.616,7	3.701,2	84,5	2,34%
Kanselarij	464,3	454,1	805,0	350,9	77,27%
Buitenlands beleid	827,6	887,4	1.415,8	528,4	59,54%
Brussel	855,0	1.169,3	1.231,7	62,4	5,34%
Statistiek	14,9	10,9	20,0	9,1	83,49%
Financiën	26.887,3	27.972,5	31.627,8	3.655,3	13,07%
Gebouwen en ambtenaren	23.240,7	24.391,1	24.546,4	155,3	0,64%
Onderwijs	260.717,2	260.317,3	272.920,0	12.602,7	4,84%
Welzijn en gezondheid	73.909,6	71.063,4	81.324,3	10.260,9	14,44%
Cultuur en jeugd	11.482,4	11.619,0	12.765,3	1.146,3	9,87%
Toerisme	1.355,4	1.114,5	1.687,3	572,8	51,40%
Economie	10.583,4	12.665,8	12.569,6	- 96,2	-0,76%
Werkgelegenheid	33.812,6	32.152,0	28.614,6	- 3.537,4	-11,00%
Lokale overheden	62.154,4	62.162,1	63.136,2	974,1	1,57%
Land- en tuinbouw	2.126,8	2.043,4	1.810,9	- 232,5	-11,38%
Milieu	14.307,6	13.478,4	16.644,6	3.166,2	23,49%
Ruimtelijke ordening	843,7	790,0	1.040,1	250,1	31,66%
Monumenten en huisvesting	12.927,2	12.919,4	15.535,3	2.615,9	20,25%
Wegen en water	37.430,5	39.666,2	41.655,9	1.989,7	5,02%
Gemeenschappelijk vervoer	14.401,5	14.681,3	16.767,3	2.086,0	14,21%
Wetenschappen	16.646,1	15.258,8	18.072,0	2.813,2	18,44%
Media	9.046,6	9.030,0	9.445,9	415,9	4,61%
Sport	1.702,3	1.603,6	1.784,5	180,9	11,28%
Energie	199,3	222,2	269,8	47,6	21,42%
Totaal	619.526,1	619.289,4	659.311,5	40.022,1	6,46%

3. De uitgavenbegroting 2001 per programma

In de volgende tabellen wordt een meer gedetailleerd beeld gegeven van de evoluties tussen de begroting 2000 en 2001.

Hierna worden de uitgavenkredieten 2001 in termen van beleidskredieten met elkaar vergeleken.

Aan de evoluties mag geen te absolute waarde toegekend worden gezien n.a.v. de begrotingsopstelling 2001 nog een aantal herschikkingen tussen of opsplitsingen van programma's werden doorgevoerd.

Tabel 30 Uitgaven in termen van beleidskrediet per programma – 2000-2001

<i>In miljoenen BEF</i>					
Progr.	Omschrijving	Initieel 2000	Aangepast 2000	Initieel 2001	Vershil t.o.v. aangepast 2000
00.1	Dotatie aan het Vlaams Parlement	2.460,0	2.455,4	2.510,0	2,22%
01.1	Algemene werkingskosten	71,1	72,5	76,1	4,97%
02.1	Algemene werkingskosten kabinet Minister-President	168,1	168,1	171,6	2,08%
02.2	Algemene werkingskosten kabinet Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media	102,7	132,7	130,3	-1,81%
03.1	Algemene werkingskosten	144,7	144,9	147,8	2,00%
04.1	Algemene werkingskosten	95,2	95,2	105,4	10,71%
05.1	Algemene werkingskosten	122,5	122,5	120,4	-1,71%
06.1	Algemene werkingskosten	98,3	98,3	100,0	1,73%
07.1	Algemene werkingskosten	118,6	118,6	121,9	2,78%
08.1	Algemene werkingskosten	110,4	110,4	117,6	6,52%
09.1	Algemene werkingskosten	98,1	98,1	100,1	2,04%
11.1	Brusselse aangelegenheden	864,0	1.183,2	1.217,7	2,92%
11.2	Communicatie en Ontvangst	455,5	446,3	729,4	63,43%
11.3	Kanselarij	8,8	7,8	43,1	452,56%
11.4	Gelijke Kansenbeleid	114,7	114,7	165,2	44,03%
11.5	Permanente vorming en innovatie	27,0	-	-	100,00%
11.6	Vlaamse Rand	-	-	32,5	100,00%
12.1	Algemeen Buitenlands Beleid	973,1	1.002,9	1.031,2	2,82%
12.2	Ontwikkelingssamenwerking	-	-	330,3	100,00%
20.1	Algemene departementale bestaansmiddelen	-	-	1,5	100,00%
21.1	Planning en Statistiek	20,0	16,0	34,0	112,50%
24.1	Algemene financiële logistiek	4.212,2	4.290,4	8.184,7	90,77%
24.2	Reservevorming voor toekomstige lasten	460,0	460,0	300,0	-34,78%

Progr.	Omschrijving	Initieel 2000	Aangepast 2000	Initieel 2001	Vershil t.o.v. aangepast 2000
24.3	Waarborg	170,0	170,0	165,0	-2,94%
24.4	Rechtstreekse schuld	12.915,1	13.051,4	11.607,0	-11,07%
24.5	Intendancediensten	20,0	20,0	10,0	-50,00%
24.6	Provisionele kredieten	381,1	899,0	2.957,9	229,02%
24.7	Achterstallen	933,3	1.375,6	1.132,6	-17,67%
24.8	Indirecte schuld	7.795,6	7.706,1	7.269,1	-5,67%
26.1	Gebouwen	1.033,8	1.069,7	2.589,5	142,08%
31.1	Gewoon basisonderwijs	65.819,7	66.196,8	69.147,5	4,46%
31.2	Buitengewoon basisonderwijs	8.708,6	8.992,1	9.509,9	5,76%
32.1	Gewoon secundair onderwijs	101.966,9	101.360,3	103.865,7	2,47%
32.2	Buitengewoon secundair onderwijs	7.720,6	7.798,9	8.099,4	3,85%
33.1	Hogescholenonderwijs	20.697,4	21.349,5	21.362,7	0,06%
33.2	Universitair onderwijs	23.340,6	23.305,0	23.558,5	1,09%
33.3	Coördinatie Hoger Onderwijsbeleid	209,5	211,6	206,6	-2,36%
34.1	Deeltijds kunstonderwijs	4.821,0	4.833,7	5.025,0	3,96%
34.2	Onderwijs sociale promotie	4.534,9	4.817,3	5.143,6	6,77%
34.3	Begeleid individueel studeren	126,7	123,6	148,3	19,98%
34.4	Basiseducatie	598,2	602,7	612,4	1,61%
34.5	Coördinatie permanente vorming	-	-	79,6	100,00%
35.1	Studietoelagen en financiering	2.430,5	2.430,5	2.464,8	1,41%
35.2	PMS-centra	3.724,4	3.732,5	4.603,5	23,34%
35.3	Leerlingenvervoer	2.030,0	2.084,8	2.092,5	0,37%
35.4	Algemeen onderwijs en vorming	9.227,2	9.236,4	9.708,4	5,11%
35.5	Aanwending van teruggevorderde wedden en weddetoelagen	754,6	889,5	1.665,4	87,23%
39.1	Provisionele kredieten	2.689,7	2.702,3	2.616,8	-3,16%
39.2	Coördinatie beleid- en gegevensbeheer	2.707,9	2.790,2	4.217,0	51,14%
40.1	Algemene departementale bestaansmiddelen	99,0	99,0	-	-100,00%
40.2	Infrastructuur inzake persoonsgebonden aangelegenheden	7.935,4	7.870,0	6.370,0	-19,06%
40.3	Provisionele kredieten in het kader van het Sociaal Akkoord	-	-	6.964,5	100,00%
41.1	Algemeen welzijnsbeleid	5.133,4	5.618,9	4.384,7	-21,97%
41.2	Bijzondere jeugdbijstand	6.688,6	6.557,6	6.828,1	4,12%

Progr.	Omschrijving	Initieel 2000	Aangepast 2000	Initieel 2001	Vershil t.o.v. aangepast 2000
41.3	Bejaardenzorg	105,3	105,3	157,0	49,10%
41.4	Gezinsaanleggenheden	15.170,5	15.165,6	16.595,3	9,43%
41.5	Gehandicaptenzorg	32.633,4	32.131,6	34.425,2	7,14%
41.6	Maatschappelijk opbouwwerk	181,6	181,6	192,8	6,17%
41.7	Maatschappelijk welzijn	2.474,3	2.471,1	2.685,1	8,66%
41.8	Integratie kansarmen	-	42,8	47,8	11,68%
41.9	Integrale jeugdhulpverlening	-	-	100,0	100,00%
42.1	Volksgezondheid	1.407,8	1.552,8	1.583,4	1,97%
42.2	Medisch-sociaal beleid	1.797,1	1.817,2	1.141,8	-37,17%
45.1	Jeugd en Sport	1.909,2	1.904,1	2.052,4	7,79%
45.2	Volksontwikkeling en bibliotheken	4.240,8	4.317,1	4.488,8	3,98%
45.3	Beeldende kunst en musea	647,7	652,8	834,2	27,79%
45.4	Muziek, letteren en podiumkunsten	3.334,5	3.398,7	3.773,9	11,04%
45.5	Algemeen cultuurbeleid	1.553,3	1.613,1	1.616,9	0,24%
49.1	Dotatie BLOSO	1.668,9	1.569,9	1.810,4	15,32%
49.2	Toerisme	1.440,5	1.438,3	1.726,3	20,02%
50.1	Algemene departementale bestaansmiddelen	1,9	1,9	1,8	-5,26%
51.1	Algemeen economisch beleid	1.500,8	1.504,0	868,3	-42,27%
51.2	Economisch ondersteuningsbeleid	8.341,6	14.593,5	14.067,9	-3,60%
51.4	Buitenlandse handel en exportbevordering	1.114,5	1.163,3	1.255,3	7,91%
51.5	Natuurlijke rijkdommen en energie	184,7	207,6	256,5	23,55%
51.7	Toerisme	2,0	2,0	2,0	0,00%
51.9	Extern economisch beleid	682,6	716,7	333,1	-53,52%
52.1	Beroepsopleiding	3.458,6	3.470,8	3.526,8	1,61%
52.2	Middenstandsvorming	2.061,4	2.057,6	2.128,0	3,42%
52.4	Werkgelegenheid	28.292,6	26.624,0	23.473,2	-11,83%
53.1	Lokale en regionale besturen	53.676,1	53.705,9	55.093,0	2,58%
53.2	Stedenbeleid en Sociaal Impulsfonds	7.657,9	7.610,0	7.737,6	1,68%
54.1	Landbouw, tuinbouw en plattelandsbeleid	4.621,6	4.501,1	4.336,7	-3,65%
61.1	Leefmilieu	24.415,8	23.931,7	27.377,3	14,40
61.2	Natuur	129,9	144,9	166,4	14,84%
61.3	Bos en groen	224,0	249,0	293,0	17,67%
61.4	Landbeheer	1.623,1	1.539,2	1.718,3	11,64%
61.5	Waterbeheer	992,4	960,4	939,8	-2,14%

Progr.	Omschrijving	Initieel 2000	Aangepast 2000	Initieel 2001	Vershil t.o.v. aangepast 2000
62.1	Ruimtelijke ordening, stedenbouw en grondbeleid	803,1	749,2	896,6	19,67%
62.2	Monumenten en landschappen	2.177,8	2.163,4	2.381,3	10,07%
62.4	Huisvesting	19.752,8	20.734,5	23.739,8	14,49%
62.6	Sociaal grond- en woningbeleid	-	-	-	100,00%
63.1	Wegen	5.357,6	5.323,4	5.406,6	1,56%
63.2	Gemeenschappelijk vervoer	14.746,3	15.021,8	16.368,5	8,96%
63.3	Regionale luchthavens en vliegvelden	334,4	449,7	424,3	-5,65%
63.4	Algemene infrastructuur en verkeersbeleid	64,3	76,2	111,7	46,59%
64.1	Waterwegen en binnenvaart	1.820,1	2.332,3	2.830,3	21,35%
64.2	Havens	5.824,4	6.761,8	7.084,3	4,77%
64.3	Zee- en rivierwaterkering en -beheersing	358,3	356,8	362,0	1,46%
64.4	Algemeen infrastructuur- en scheepvaartbeleid	81,3	81,2	82,1	1,11%
64.5	Zeewezen	1.360,8	1.358,9	1.073,6	-20,99%
64.6	Integraal Waterbeheer	300,0	609,4	698,4	14,60%
66.1	Ondersteunende opdrachten en studies	39,3	39,2	39,7	1,28%
69.9	Algemene uitgaven	20.059,5	20.442,7	23.177,1	13,38%
71.1	Algemeen wetenschapsbeleid	1.719,3	1.584,0	526,6	-66,76%
71.2	Wetenschappelijk onderzoek op initiatief van de vorser	6.900,1	7.000,9	7.306,0	4,36%
71.3	Wetenschappelijk onderzoek met economische finaliteit	8.703,1	8.755,1	5.092,3	-41,84%
71.4	Strategisch en beleidsgericht onderzoek	-	-	4.913,2	100,00%
72.1	Media en film	616,6	616,4	678,4	10,06%
72.2	Dotatie aan de VRT	8.638,0	8.638,0	8.971,0	3,86%
99.1	Interdepartementale bestaansmiddelen	22.254,6	23.368,1	22.470,4	-3,84%
Totaal		645.396,8	656.841,7	691.617,4	

4. De uitgavenbegroting 2001 volgens ESR-classificatie

In de tabellen hieronder is de begroting 2001 opgedeeld volgens de economische codering van de ESR-95-classificatie.

Deze opdeling geeft de evolutie aan van de begrotingskredieten volgens hun economische aard.

Tabel 31 Economische classificatie van de begrotingsverrichtingen 2000-2001 (betalingskredieten)

<i>Miljoenen BEF</i>					
ESR-klasse	Omschrijving	Initieel 2000	Aangepast 2000	Initieel 2001	Vershil t.o.v. aangepast 2000
01	Uitgaven verder te verdelen	5.719,3	4.432,6	4.344,3	-1,99%
11	Lonen en sociale lasten	58.035,1	59.095,5	61.996,8	4,91%
12	Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten	14.921,7	15.888,4	18.269,5	14,99%
14	Herstel en niet-waardevermeerderend onderhoud van grondwerken en water- en wegebouwkundige werken	10.314,9	10.998,1	11.052,1	0,49%
21	Rente overheidsschuld	8.474,1	8.969,0	7.538,3	-15,95%
30	Niet-verdeelde inkomensoverdrachten aan en van andere sectoren	562,8	565,7	544,1	-3,82%
31	Exploitatiesubsidies	16.069,7	16.300,2	17.216,1	5,62%
32	Inkomensoverdrachten, geen exploitatiesubsidies zijnde, aan bedrijven en financiële instellingen	487,3	470,5	170,9	-63,68%
33	Inkomensoverdrachten aan privaatrechtelijke instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. gezinnen	13.325,0	13.560,5	19.145,3	41,18%
34	Inkomensoverdracht aan gezinnen	16.593,0	17.122,7	18.087,9	5,64%
35	Inkomensoverdrachten aan het buitenland	75,9	68,7	113,8	65,65%
40	Niet-verdeelde inkomensoverdrachten binnen de sector overheid	1.947,9	1.572,0	2.820,4	79,41%
41	Inkomensoverdrachten binnen eenzelfde institutionele groep	108.775,5	108.161,2	111.088,5	2,71%
43	Inkomensoverdrachten aan de lokale overheden	102.549,5	102.972,1	104.970,1	1,94
44	Inkomensoverdrachten aan het autonoom gesubsidieerd onderwijs	162.694,6	163.370,2	167.994,3	2,83%
45	Inkomensoverdrachten aan andere institutionele groepen	3.785,4	4.091,0	7.299,0	78,42%
50	Niet-verdeelde kapitaaloverdrachten aan en van andere sectoren	84,7	78,9	78,2	-0,89%

ESR- klasse	Omschrijving	Initieel 2000	Aangepast 2000	Initieel 2001	Vershil t.o.v. aangepast 2000
51	Kapitaaloverdrachten aan bedrijven en financiële instellingen	6.299,6	6.446,1	6.039,7	-6,30%
52	Kapitaaloverdrachten aan privaatrechtelijke instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. gezinnen	87,3	107,7	151,2	40,39%
53	Kapitaaloverdrachten aan gezinnen	1.766,0	1.706,0	2.847,5	66,91%
54	Kapitaaloverdrachten aan het buitenland	463,0	1.284,0	1.429,9	11,36%
60	Niet-verdeelde kapitaaloverdrachten binnen de sector overheid	1.583,9	1.643,9	1.078,6	-34,39%
61	Kapitaaloverdrachten binnen eenzelfde institutionele groep	61.358,0	56.468,2	68.206,8	20,79%
63	Kapitaaloverdrachten aan de overheden	10.862,9	10.853,3	11.480,3	5,78%
64	Kapitaaloverdrachten aan het autonoom gesubsidieerd onderwijs	10,7	10,7	10,7	0,00%
65	Kapitaaloverdrachten aan andere institutionele groepen	36,0	36,0	40,0	11,11%
70	Niet-verdeelde investeringen en desinvesteringen	604,8	599,8	601,6	0,30%
71	Aankopen van gronden en gebouwen in het binnenland	449,2	450,6	464,2	3,02%
72	Nieuwbouw van gebouwen	368,7	366,4	558,2	52,35%
73	Aanleggen van water- en wegenbouwkundige werken	1.937,5	2.237,5	1.894,9	-15,31%
74	Verwervingen van overige investeringsgoederen, waaronder onlichamelijke zaken	773,2	821,8	795,1	-3,25%
81	Kredietverleningen aan en deelnemingen in bedrijven en financiële instellingen	3.622,3	3.699,9	6.139,0	65,92%
85	Kredietverleningen binnen de sector overheid	1.087,5	1.088,6	1.091,5	0,27%
91	Aflossingen van de gevestigde overheidsschuld	3.799,1	3.751,6	3.752,7	0,03%
Totaal		619.526,1	619.289,4	659.311,5	6,46%

HOOFDSTUK VII :

HET BEGROTINGSSALDO

De ingeschreven betalingskredieten – te weten de kredieten die voorzien worden om aan de effectieve betalingsverplichtingen in 2001 vanwege de Vlaamse overheid te voldoen – liggen 5,4 miljard BEF lager dan de door de Vlaamse regering geraamde middelen.

Tabel 32 Middelen- en uitgavenevolucie 1996-2001

Saldo	<i>Miljarden BEF</i>						
	1996 aangepast	1997 aangepast	1998 aangepast	1999 aangepast	2000 initieel	2000 aangepast	2001 initieel
Uitgaven (exclusief bijkredieten voorgaande jaren)	536,0	561,4	573,6	601,9	619,5	619,3	659,3
Inkomsten (inclusief toegewezen ontvangsten)	508,4	549,9	574,9	612,6	629,4	630,1	664,7
Saldo	- 27,6	- 11,5	1,3	10,7	9,9	10,8	5,4

Bij de in de bovenstaande tabel opgenomen kredieten werden de bijkredieten voorgaande jaren meegerekend als niet-gesplitste kredieten.

HOOFDSTUK VIII :**DE BEGROTING IN HET KADER VAN DE NORMERING**

In het kader van de normering heeft de Vlaamse regering gekozen om scenario B van de Hoge Raad voor Financiën te volgen. Dit scenario stemt overeen met de strengste normering. Het legt een structureel te realiseren begrotingsoverschot op. Dit te realiseren overschot neemt in de periode 2001-2010 wel af. In 2001 dient een begrotingsoverschot gerealiseerd te worden van 13,9 miljard BEF op de gecorrigeerde uitgaven.

Tabel 33 Normnaleving volgens de HRF-normering 2000-2001

	<i>Miljarden BEF</i>		
	2000 initieel	2000 aangepast	2001 initieel
Ontvangsten	629,3	630,1	664,7
Uitgaven			
Begroting	619,5	619,3	659,3
Aflossingen Indirecte schuld	8,7	8,7	8,6
Reserveringen			
Pensioenfondsen	0,5	0,5	0,3
Zorgfondsen	4,0	4,0	3,6
Verf	-	-	-
Beleidsuitbreidingen			
Aquafin	4,0	4,0	4,0
Gecorrigeerde uitgaven	610,3	610,1	650,8
Saldo	19,0	20,0	13,9
Norm	14,4	14,4	13,9
Overschot t.o.v. norm	4,6	5,6	0,0

Vlaanderen leeft de strengste normering van de Hoge Raad van Financiën na. Daarbij wordt uitgegaan van voorzichtige schattingen m.b.t. de bepalende parameters voor de ontvangsten. De uitgaven werden realistisch ingeschat en bieden ruimte voor een vernieuwend beleid.

HOOFDSTUK IX :**DE KASSALDI, DE SCHULDEVOLUTIE EN HET SCHULDBEHEER****1. Kassaldi**

Hierna wordt een overzicht gegeven van de evolutie van de kasontvangsten en van de kasuitgaven die samengevoegd met de derdengelden resulteren in het netto te financieren saldo. Het netto te financieren saldo samen met de aflossingen van de schuld geeft het bruto te financieren saldo.

Tabel 34 Evolutie van het netto te financieren saldo

	<i>Miljoenen BEF</i>			
	1996	1997	1998	1999
1. Kasontvangsten				
- toegewezen middelen	446.765	483.549	510.756	542.750
- gewestbelastingen	31.955	33.794	37.916	42.645
- kijk- en luistergeld	15.689	16.881	17.524	17.902
- trekkingsrechten	6.782	6.782	6.782	6.782
- onderwijs buitenlandse studenten	362	368	368	368
- andere ontvangsten (inclusief DAB)	24.662	32.770	26.950	27.680
Totaal kasontvangsten (1)	526.215	574.144	600.296	638.127
2. Kasuitgaven (incl. DAB)				
- vorige jaren	14.008	17.576	17.428	25.360
- lopend jaar	536.375	549.518	567.249	578.722
Totaal kasuitgaven (2)	550.383	567.094	584.677	604.082
3. Saldo (1)-(2)	-24.168	7.050	15.619	34.045
4. Derdengelden o.m. opcentiemen op onroerende voorheffing				
- ontvangsten	0	0	0	37.012
- uitgaven	0	0	0	28.781
- saldo	0	0	0	8.231
5. Netto te financieren saldo (3)+(4)	-24.168	7.050	15.619	42.276
6. Aflossingen van schuld	-31.998	-14.654	-23.741	-17.790
7. Bruto te financieren saldo (5)+(6)	-56.166	-7.604	-8.122	24.486

Het netto te financieren saldo of kassaldo is ruimer dan het saldo op aanrekeningsbasis.

Hiervoor zijn er voornamelijk 3 redenen.

- Vooreerst omvat het kassaldo ook de saldi van de financiële rekeningen van de DAB's. Vooral het MINA-fonds en het Vlaamse Infrastructuurfonds hebben belangrijke financiële reserves die de kaspositie van de Vlaamse Gemeenschap beïnvloeden.
- Daarnaast is er ook het effect van de opcentiemen, die voor rekening van de gemeenten en provincies samen met de onroerende voorheffing worden geïnd en op de 20ste dag van de volgende maand worden doorgestort en zodoende de kas van de Vlaamse Gemeenschap (tijdelijk) verbeteren.
- Tenslotte speelt ook het tijdsverschil een belangrijke impact bij de onderlinge vergelijking tussen kassaldo en saldo op aanrekeningsbasis. De kasontvangsten en de kasuitgaven worden in de kaspositie opgenomen, onafhankelijk van het begrotingsjaar waarop de verrichtingen betrekking hebben. De kasontvangsten komen steeds voor de aanrekening in de boekhouding. Voor de grote posten is dit verschil maar enkele dagen omdat de rekenplichtigen de opdracht hebben om onmiddellijk de aanrekening in de boekhouding aan te vragen. Voor de minder belangrijke rekeningen gebeurt de aanrekening in de boekhouding pas na de verwerking van de 3-maandelijke verantwoordingsstaten van de rekenplichtigen. Andersom, komen de kasuitgaven steeds na de aanrekening in de boekhouding. Ordonnanties met visum van de controleur van de vastleggingen worden boekhoudkundig beschouwd als uitgegeven, terwijl de effectieve kasuitgaven later gebeuren op de gewenste betaaldatum en voor zover alle andere procedurestappen (visum Rekenhof) zijn afgehandeld. Ordonnanties die nog niet zijn uitbetaald worden de "lei" genoemd.

In het kader van het gecentraliseerd kasbeheer van de Vlaamse openbare instellingen (Centraal Financieringsorgaan of CFO) worden de dotaties tijdelijk op een financiële wachtrekening bij de Vlaamse Gemeenschap gehouden tot wanneer op basis van de globale kaspositie van het CFO of subsidiair van een individuele VOI de doorstorting van een dotatieschijf verantwoord is.

Hierna wordt de vergelijking gemaakt tussen het kassaldo en het saldo op aanrekeningsbasis per 31 december 1999.

Tabel 35 Vergelijking kassaldo versus saldo op aanrekeningsbasis

	<i>Miljoenen BEF</i>		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo
Aanrekeningstoestand	618.261	601.171	17.090
Kasontvangsten en –uitgaven (incl. opcentiemen)	675.139	632.863	42.276
Verschil op 31/12/1999	56.878	31.692	25.186

De afwijking kan als volgt verklaard worden :

	<i>Miljoenen BEF</i>
- Opcentiemen onroerende voorheffing (doorgestort op 20/1/2000)	8.231
- Verhoogde saldi DAB's 1998-1999 (vooral VIF)	17.991
- Variatie op de "lei" 1998-1999	-706
- Variatie CFO 1998-1999	158
- Variatie variabele kredieten 1998-1999	-588
- Nog niet aangerekende kasontvangsten 1999	100
	25.186

2. De schuld

2.1. Algemeen overzicht

De uitstaande directe ¹ en indirecte schuld is gedurende de laatste jaren beduidend verminderd, zoals kan afgelezen worden uit de volgende tabel. De schuldevolutie en het schuldbeheer werden meer in extenso toegelicht in het jaarverslag van de schuld.

Tabel 36 Evolutie van de uitstaande directe en indirecte schuld van de Vlaamse Gemeenschap 1995 – 2000

<i>Miljarden BEF</i>			
Datum	Directe schuld (exclusief kastoestand)	Indirecte schuld (exclusief Aquafin)	Totale schuld
31/12/95	164,5	169,5	334,0
31/12/96	167,3	159,4	326,7
31/12/97	157,5	150,4	307,9
31/12/98	139,1	127,3	266,4
31/12/99	131,4	114,1	245,5
30/06/00	119,3	112,6	231,9

Eind 1999 werd de directe schuld (FNSV-lening), ingevolge de aanbeveling van het Rekenhof, verhoogd met 16,8 miljard BEF. Hierdoor steeg de uitstaande schuld van de FNSV-lening van 6,5 miljard BEF eind 1998 naar 21,7 miljard BEF eind 1999. Zonder deze aanpassing zou de daling van de schuld in 1999 nog groter geweest zijn.

Dankzij de oprichting van het Centraal Financieringsorgaan² werden belangrijke sommen binnen de globale kas van de Vlaamse Gemeenschap behouden op een ogenblik waar de Vlaamse Gemeenschap nog een beroep deed op de kapitaalmarkt. Zo werd vanaf 1994 tot vandaag de opname van ± 14 miljard BEF stelselmatig uitgesteld.

Gezien er bovenop de gerealiseerde budgettaire overschotten ook nog terugbetalingen gebeurden vanuit de begroting, is de schuldafbouw belangrijk geweest. Zo viel de totale schuld terug van 334,0 miljard BEF eind 1995 tot 245,5 miljard BEF eind 1999. Op 30/06/2000 bedroeg de totale schuld 231,9 miljard BEF, hieruit blijkt dat deze schuldafbouw ook in 2000 wordt verder gezet.

De combinatie van een dalende rente en een afbouwende schuld heeft een positieve invloed gehad op de evolutie van de rentelasten met betrekking tot de directe en indirecte schuld van de Vlaamse Gemeenschap.

¹ De directe schuld bestaat zowel uit de schuld die werd aangegaan ter financiering van het Netto te Financieren Saldo als uit de overgenomen indirecte schulden "Huisvesting, Ex-Ardifin, FNSV en Universiteiten (academische sector)".

² Het Centraal Financieringsorgaan (CFO) bestaat uit alle publiekrechtelijke rechtspersonen die een dotatie ontvangen lastens de begroting van de Vlaamse Gemeenschap of een begrotingsfonds.

Tabel 37 Rentelasten m.b.t. de totale directe en indirecte schuld*Miljoenen BEF*

Jaar	Netto rentelasten (directe en indirecte schuld)	Aflossingen uit de begroting (directe en indirecte schuld)	Totale last op de begroting
1995	- 21.048,9	- 5.282,7	- 26.331,6
1996	- 17.681,2	- 10.571,5	- 28.252,7
1997	- 16.614,0 (1)	- 10.124,2	- 26.738,2
1998	- 13.843,5	- 14.734,5	- 28.578,0
1999	- 10.275,9 (2)	-16.636,4	- 26.912,3

(1) met inbegrip van een provisie van 1.934 miljoen BEF dat in het Vlaams Egalisatie Rentefonds werd gestort.

(2) met inbegrip van een provisie van 300 miljoen BEF dat in het Vlaams Egalisatie Rentefonds werd gestort.

Zo kan men uit de tabel aflezen dat de totale rentelast gedaald is van 21,1 miljard BEF in 1995 tot 10,3 miljard BEF in 1999, hetgeen een recurrente jaarlijkse besparing vertegenwoordigt van 13 miljard BEF.

De belangrijke schuldafbouw van 1999 die verder wordt gezet in 2000, zal opnieuw aanleiding geven tot een substantiële verlaging van de rentelasten in 2000 en 2001.

2.2. Aspecten van de directe schuld

2.2.1. Evolutie van de kostprijs van de financieringen tegen vaste rente

In volgende tabel treft men een overzicht aan van de absolute kostprijs van alle opnames tegen vaste rente binnen de directe schuld sinds 1995. De overgenomen indirecte schuld die niet werd geherfinancierd en/of heronderhandeld wordt hier buiten beschouwing gelaten.

Tabel 38 Evolutie van de absolute en relatieve kostprijs van de (her)financieringen tegen vaste rente sinds 1995

Jaar van opname	Looptijd in jaren (1)	Bedrag in Mln BEF	All-in kostprijs in % (1)
1995	8,3	22.400	7,63%
1996	5,8	20.175	5,68%
1997	6,6	10.000	5,03%
1998	4,5	8.673	4,74%
1999	-	-	-

(1) De looptijd en de kostprijs zijn gewogen naar volume

In 1999 en de eerste 6 maanden van 2000 werd er geen nieuwe geconsolideerde schuld opgenomen.

2.2.2. Evolutie van de kostprijs van de financieringen tegen vlottende rente

Tabel 39 Evolutie van de relatieve kostprijs van de financieringen tegen vlottende rente sinds 1995

Jaar van opname		Marge in b.p. t.o.v. Bibor (1)
1995	Opnames	-3,3 b.p.
1996	Opnames	-6 b.p.
1997	Opnames	-7 b.p.
1998	Opnames	-6,7 b.p.
1999	Opnames	-7 b.p.

(1) Gewogen naar volume.

Alle opnames tegen vlottende rente in 1999 gebeurden via de uitgifte van thesauriebewijzen. Deze opnames werden enkel uitgevoerd om tijdelijke kastekorten te financieren.

2.2.3. Verhouding vast / vlottend binnen de uitstaande schuld

Op het einde van 1999 stond de ratio binnen de directe schuld op 90,67% / 9,33%. t.o.v. 83,4% / 16,6% een jaar voordien. Gezien er een 15-30 % vork als norm van toepassing is, betekent dit dat deze norm werd overschreden. Dit is te wijten aan volgende factoren :

In 1999 werden er relatief meer vlottende leningen terugbetaald dan vaste leningen. Vlottende leningen kunnen ook gemakkelijker vervroegd afgelost worden dan vaste leningen (contractueel is meestal voorzien dat deze leningen niet vervroegd kunnen afgelost worden). Gezien de kasoverschotten van de Vlaamse Gemeenschap zullen dan ook de vlottende leningen eerst (vervroegd) afgelost worden.

Eind 1999 werd er een correctie uitgevoerd, door aanpassing van 16,8 miljard BEF van de FNSV-lening. Deze lening is een vaste lening.

Uit deze cijfers, blijkt nogmaals dat, tengevolge van de structuur van de schuld en de fundamentele ommekeer van de begrotings- en schatkisttoestand van de Vlaamse Gemeenschap, de in het kas-, schuld- en waarborgdecreet vooropgestelde normering niet meer houdbaar is. Aan de administratie werd opdracht gegeven deze bepaling te onderzoeken en nieuwe normen voorop te stellen die rekening houden met de gewijzigde situatie.

2.2.4. De gewogen gemiddelde resterende looptijd, de duration en de modified duration van de directe schuld

De gewogen gemiddelde resterende looptijd van alle uitstaande leningen bedroeg 3,32 jaar op 31 december 1999 t.o.v. 3,45 jaar eind 1998, 3,71 jaar eind 1997 en 4,42 jaar eind 1996. Dit betekent dat gemiddeld genomen alle leningen van de directe schuld binnen 3,35 jaar zullen vervallen.

Op het eerste zicht zou men kunnen stellen dat de Vlaamse Gemeenschap een liquiditeitsrisico heeft. Toch blijft dit risico op een aanvaardbaar peil. De Vlaamse Gemeenschap heeft immers overschotten op haar begroting tot in 2009. Hierdoor dienen er voldoende leningen op eindvervaldag te komen om er voor te zorgen dat deze overschotten ook aangewend kunnen worden voor schuldaflissing.

De “duration”³ van de totale directe schuld op 31 december 1999 kwam uit op 2,35 jaren en de “modified duration” op 2,25. Deze duratie lijkt misschien laag, maar moet geplaatst worden in een kader waar de Vlaamse Gemeenschap nog budgettaire overschotten zal realiseren en waar zij heel wat terugbetalingen in de komende jaren zal realiseren.

Tabel 40 Duration, modified duration en gewogen gemiddelde kostprijs

31/12/98				
Type	Uitstaande schuld in miljoen BEF	Duration in jaren	Modified duration in %	Gewogen gemiddelde Kostprijs
Vaste rente	115.926	3,00	2,90	6,67%
Vlottende rente	23.135	0,29	0,28	3,31%
TOTAAL	139.061	2,55 jaren	2,46%	6,12%
31/12/99				
Type	Uitstaande schuld in miljoen BEF	Duration in jaren	Modified duration in %	Gewogen gemiddelde Kostprijs
Vaste rente	119.154	2,56	2,44	6,43%
Vlottende rente	12.262	0,36	0,35	3,36%
TOTAAL	131.416	2,35 jaren	2,25%	6,15%

2.2.5. Kostprijs van de uitstaande directe schuld per 31.12.1999

De gewogen gemiddelde rentevoet van de totale uitstaande schuldportefeuille kwam op 31.12.1999 uit op 6,15%. Ondanks de gevoelige daling van de gemiddelde vaste rentevoet van 6,67% eind 1998 tot 6,43% eind 1999, is de gemiddelde rentevoet van de totale uitstaande portefeuille toegenomen met 3 basispunten tegenover vorig jaar. Dit is te wijten aan het feit dat het aandeel van de vaste schuld sterk is toegenomen in 1999.

Naar de toekomst toe zou het nog kunnen dat deze gewogen gemiddelde rentevoet in relatieve termen stijgt. In de realiteit zal, door de overschotten op de begroting de volgende jaren en bijgevolg de verdere afbouw van de schuld, de totale rentelast afnemen.

3. Evolutie van de indirecte schuld

In 1999 werd de indirecte schuld verder afgebouwd. De totale terugbetalingen bedroegen 13,2 miljard BEF, waardoor de schuld van 127,3 miljard BEF eind 1998 tot 114,1 BEF miljard eind 1999 terugviel. Hierbij werd de budgettaire ruimte volledig aangesproken. Ook de eerste 6 maanden van 2000 is de indirecte schuld verder afgenomen tot 112,6 miljard BEF op 30/06/2000.

³ “Duration” is een meetinstrument voor de effectieve looptijd van een obligatie of een schuldportefeuille en is gedefinieerd als het gewogen gemiddelde van de looptijden van iedere geldstroom met als wegingscoëfficiënten de contante waarde van iedere geldstroom t.o.v. de contante waarde van de som van alle geldstromen. Zoals de “duration” voor één obligatie kan berekend worden, kan dit ook gedaan worden voor een portefeuille van obligaties of leningen. Het laat toe om verschillende obligaties of schuldportefeuilles op gelijke noemer te zetten om ze zo met elkaar te kunnen vergelijken. De “duration” van de portefeuille verandert bij elke wijziging van de samenstelling van de portefeuille (b.v. bij elke nieuwe opname), vermindert geleidelijk met de tijd en is omgekeerd evenredig met de gewogen gemiddelde coupon van de portefeuille en met het marktrendement. Het concept “duration” is ook relevant om de prijsgevoeligheid van een obligatie of een schuldportefeuille t.o.v. een marginale rentefluctuatie te meten. In dit geval doet men beroep op het begrip “modified duration” die gelijk is aan de “duration” van een obligatie gedeeld door een factor gelijk aan $1+i$, waarbij het huidige actuaireel rendement is. Alhoewel deze maatstaf heel nuttig is om prijswijzigingen te simuleren tengevolge van kleine fluctuaties van de rentevoeten, is deze niet aangepast om prijsvariatiën te simuleren bij grote renteschommelingen.

Tabel 41 Evolutie van de uitstaande indirecte schuld (excl. schuld Aquafin)

Miljarden BEF

	30.06.2000	31.12.1999	31.12.1998	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1995
Alesh	78,7	78,7	88,4	92,0	94,5	96,0
Openbare Werken	20,4	20,9	22,4	26,6	28,4	30,9
Hospitalen	5,9	6,1	6,5	8,8	9,3	9,9
Sociale Huisvesting	4,5	5,2	6,4	8,8	12,0	13,9
Scholen en Universiteiten	0,0	0,0	0,0	9,3	9,6	10,5
Diversen	3,1	3,2	3,6	4,9	5,6	8,3
TOTAAL	112,6	114,1	127,3	150,4	159,4	169,5

4. Bevordering van de naambekendheid van de Vlaamse Gemeenschap

Er wordt sinds meerdere jaren veel aandacht besteed aan de opvolging van de rating. Naar aanleiding van de implementatie van de euro besliste Standard & Poor's om de "local currency" en de "foreign currency" ratings te globaliseren in een unieke "euro rating" en deze "euro rating" gelijk te schakelen aan de bestaande "foreign currency" rating.

In 1999 hebben zowel Standard & Poor's als Moody's hun rating uit 1998 herbevestigd. In 2000 heeft Standard & Poor's opnieuw zijn rating van de Vlaamse Gemeenschap herbevestigd.

Tabel 42 De ratings van de Vlaamse Gemeenschap binnen de respectievelijke schalen

Moody's (1999)		S&P (2000)	
Financial security for the investors	Rating	Rating	Capacity of the issuer to meet its financial commitments
Exceptional	Aaa	AAA	Extremely strong
	Aa1	AA+	
Excellent	Aa2	AA	Very strong
	Aa3	AA-	
Good	A1	A-	Strong
	A2	A	
	A3	A-	
Adequate	Baa1	BBB+	Adequate
	Baa2	BBB	
	Baa3	BBB-	

De uitgiftevoorwaarden voor elke emittent op de kapitaalmarkt worden bepaald in functie van het kredietrisico t.o.v. eerste rangdebiteuren zoals bijvoorbeeld Duitsland en Frankrijk en in functie van de liquiditeit van de uitgifte. De euro-rentecurve is trouwens de resultante van noteringen van zeer liquide AAA-uitgiften van voornamelijk Duitsland en Frankrijk. Het is in deze nieuwe context dat de zeer goede rating van de Vlaamse Gemeenschap zijn nut bewijst, zeker nu de waaier van marges op de obligatiemarkten fel verbreed is.

Gezien het aantal potentiële tegenpartijen voor de diverse aanbestedingen in België relatief beperkt geworden is ten gevolge van alle fusies en gezien de Vlaamse Gemeenschap een ruime investeerdersbasis nodig heeft om de concurrentie maximaal te laten spelen, dient de Vlaamse Gemeenschap uit strategische overwegingen contacten te leggen met een aantal buitenlandse grootbanken. Gezien volgens de Bijzondere Wet van 16 januari 1989 nog steeds de goedkeuring van de Federale Minister van Financiën dient bekomen te worden om leningen in euro uit te geven in andere landen van de eurozone dan België, zou het aangewezen zijn dat er een algemeen kader voor Euroland-uitgiftes overeengekomen wordt met de Federale Minister, waarbij enkel nog een informatieplicht vereist zou zijn.